

THY PÅ FORKANT

THISTED KOMMUNE
FØLG DIN NATUR

PÅ
FORKANT

Inspirationscollage. Livet i Thys Friluftsbyer
Visualisering Second City

Forord

● **Her i Thy er der smukt**, højt til loftet, frisk luft og dejlige mennesker, som bidrager til områdets bedste. Vi er rige på ildsjæle og vi er båret af stærke brancher med stærke bånd til landbrug, fiskeri og natur. Og vi har Nationalpark Thy. Thisted Kommune er dog udfordret på bl.a. faldende befolkningstal, stigende gennemsnitsalder og uddannelsesmæssigt efterslæb. Derfor hilste Thisted Kommune og Nationalpark Thy kampagnen 'På Forkant' velkommen.

'Thy på Forkant' og Vision 2022 sætter retning på kommunens prioritering. Der er fokus på at styrke Thy's brand baseret på naturens ressourcer. Det brand er afgørende for at fastholde og tiltrække beboere, turisme og arbejdskraft.

Strategien er afhængig af de lokale kræfter, både når projekterne skal løftes og når vi debatterer kommunens fremtid gennem kommuneplanen.

Jeg håber, alle vil tage godt imod Strategiplanen 'Thy på Forkant' og jeg ser frem til at følge de afledte projekter rundt om i kommunen.

God læselyst.

Lene Kjelgaard Jensen

Borgmester og formand for projektets styregruppe.

● **Fortidens sandstorme skabte** nogle landskabsformationer i Thy, der sammen med næringsfattige vækstbetingelser udviklede sig til den nordatlantiske klithede. Denne natur blev grundlaget for Nationalpark Thy, og naturen har vist sig at kunne være et stærkt supplement til vores øvrige udviklingsmuligheder. Vores natur har potentiale til at være en ledetråd for al vores virke her i Thy. Vi kan definere vores liv og værdier i relation til naturen. Vi kan tænke byudvikling, erhvervsudvikling og al anden planlægning i samspil med naturen, aldrig som en negativ begrænsning men som et positivt rammevilkår.

Thisted Kommune og Nationalpark Thy har hver vores kommuneplan og nationalparkplan, som er lovgivningens krav til planlægning og styring af udviklingen. I Strategiplanen har vi aktivt valgt at formulere vores fælles retning som thyboer. Planen kan blive vores fælles referenceramme, vores fælles, grønne ledetråd, hvor vi formulerer nogle af vores bløde værdier – indad som en lokal befolkning og udad mod Danmark som et åbent, kreativt og grønt samfund. Jeg tror på, at Strategiplanen i de kommende år vil have format til at sætte sit præg på al vores øvrige planlægning i Thy, og jeg ser frem til at følge de lokale initiativer.

Ejner Frøkjær

Formand for Nationalpark Thy

Kolofon

Strategiplan for Thisted Kommune og Nationalpark Thy

Projektet er gennemført som en del af den landsdækkende kampagne "På forkant" ved Erhvervs- og vækstministeriet ved Erhvervsstyrelsen, KL og Realdania

Publikationen er udgivet af Thisted Kommune og kan rekvireres digitalt på thisted.dk/thypaaforkant

Faglig rådgivning og procesledelse: Second City A/S ved Anne Mette Boye og Trine Skammelsen

Konsulentbistand vedr. delopgaver: Rasmus Johnsen

Fotos: Mette Johnsen og Second City, hvor intet andet er angivet. Rettighedstilkendegivelse, kontakt venligst Second City

Layout og grafik: Second City og Super Schwarz.

Rettigheder til billeder og illustrationer indhentes inden offentliggørelse af Strategiplanen.

Indholdsfortegnelse

01: Intro

- 04 Intro
- 06 Mission og vision
Formål og mål
- 08 Baggrund for læsevejledning
- 12 Stenalderhavet
- 14 Bystørrelser, udvikling
- 16 Skoler, idræt, kultur, institutioner mv.
- 18 Natur og friluftsliv

02: Thyboere på forkant

- 22 Ambassadørprofiler
- 28 15 Konklusioner

03: Tre slagsbyer

- 34 Tre slags bysamfund
- 36 Thisted
- 44 Fællesskabsbyerne
- 48 Friluftsbysbyerne

04: Internationale referencer

- 56 Åre, Sverige
- 58 7Stanes, Skotland
- 60 Raglan, New Zealand

05: Idékatalog

- 64 Idékatalog
- 72 Oversigt
- 74 Partnerskabet

01

Intro

Tankerne i Strategiplanen er en forlængelse af Mulighedernes Land, men vi er helt afhængig af borgerinitiativer. Det er de lokale kræfter, der skal projekterne luft under vingerne

Lene Kjelgaard Jensen,
Borgmester

I Thy er vi ikke så optagede af, om vi bliver flere eller færre. Vi går derimod op i at gøre det godt, for dem, der er her, og i at blive verdens bedste til at tage i mod dem, der vil hertil. Hvis den tilgang så fører til, at vi bliver lidt flere, er det helt i orden med os!

Strategiplanen skal skabe en fælles retning for hvordan Thy med Danmarks mest mangfoldige natur kan danne grundlag for Danmarks mest menneskelige vækst. Her tages afsæt i naturen som en samlende kraft, der både skaber en fælles identitet, stærke oplevelser, turisme, gode børnehaver, vindenergi, stærke landbrug... og natur for naturens skyld. Retningen peger på tre gode bysamfund: Den moderne købstad Thisted, Fællesskabsbyer og Friluftsbysbyer.

Mission og vision

Formål og mål

● **Missionen** - som vi også kan kalde det langsigtede formål: Thy er et alternativ til livet i storbyen. Vi kan og vil ikke konkurrere på de store byers præmisser, i stedet vil vi være et stærkt modsvar. Faktisk det stærkeste modsvar i Danmark. Vi vil være eksperter i at forstå de drømme, mange mennesker har til et liv i nær kontakt med naturen og hinanden - og vi vil være de bedste til at tilbyde de rammer, der gør drømmene realiserbare.

Derfor vender vi op og ned på prioriteterne. Thy satser først og fremmest på de ting, der har værdi for næste generation. Fordi vi mener, det perspektiv gavner os alle, uanset alder og tilhørsforhold - og såmænd

nok også for os! Den tilgang til vækst og udvikling harmonerer enestående med, at vi har Danmark mest mangfoldige natur. Men det er vigtigt at forstå, at naturen for os Thyboere betyder mange ting. Vi har levet med naturen og af den i mange år, brugt den som den nu bedst kunne bruges. Sådan skal det også være i fremtiden. Naturen er nydelsen den biologiske og rene natur, men naturen er også friluftsliv, bevægelse, læring, kulturmiljøer, vindenergi, bølgeenergi og sunde, lokale fødevarer. Landbrug og fiskeri er nemlig stadig en vigtig del af vores livsgrundlag og DNA. Vores produkter er kendt internationalt for høj kvalitet og produktionen, og forarbejdningen skaber arbejdspladser

til mange. Det skal vi fortsat udvikle. Vi skal med andre ord også kunne tjene penge og få mad på bordet af naturen.

Vi betragter naturen som vores arv. Derfor bygger vi i stigende grad vores skoler og børnehaver op omkring læring i og omkring naturen, ligesom vi i fremtiden vil satse endnu mere på sunde og lokalt funderede virksomheder. Vores erhvervsliv er i det hele taget enormt øvet i at gøre brug af naturens ressourcer - hvad end det er en stærk vestenvind, god muldjord eller attraktive turistdestinationer. Vi ser store perspektiver i turismen, og en del af vores strategiske indsatser retter sig netop mod turisme og bosætning.

I Thy er vi ikke så optagede af, om vi bliver flere eller færre. Vi går derimod op i at gøre det godt, for dem der er her, og i at blive verdens bedste til at tage imod dem, der vil hertil. Hvis den tilgang så fører til, at vi bliver lidt flere, er det helt i orden med os!

● **Visionen** - som vi også kan kalde vores målsætning for 2030: I 2030 er vi i top tre over danskernes foretrukne alternativ til livet i de store byer. Vi er allerede godt på vej, og vi vil helt i mål. Vores ambition gælder naturligvis både de mennesker, der har været her i generationer og de der har lejet en bolig i et par måneder for at smage på Thy. Derfor er vi

også nødt til fortsat at kunne tilbyde forskellige levemiljøer til forskellige mennesker, der alle har forskellige forventninger til kvalitet, fleksibilitet, arbejdsliv, nærhed til natur mv.

I 2030 er vi derfor også rigtig dygtige til at tage imod de mennesker, der gerne vil hertil, eller som gerne vil vende tilbage. Det gælder ikke mindst de unge.

Det betyder, at vores digitale formidling og vores velkomstpakke skal fungere effektivt, og at vores bosætningskonsulent samarbejder med foreninger og frivillige netværk, så enhver tilflytter kan blive taget i hånden og vist ind i vores samfund. Det betyder også, at virksomhederne hele tiden arbejder med jobskabelse og jobformidling - og også vover sig ud i at lave en stilling, de ikke har haft tidligere.

I 2030 er vi samtidig en international anerkendt turistdestination inden for Friluftsliv med særlig vægt på de nicher, som vores landskaber kan tilbyde. Surf, cykling og vandring har et stort potentiale for at tiltrække endnu flere beboere og ikke mindst turister. Men også ornitologi, turridning, adventure og forskellige former for spejdersport har manges interesse og er på forskellig vis med til at sætte scenen.

● **Vejen dertil**

> Vi samarbejder, og vi lever op til, hvad vi hver især forpligter os på. Projekter og forandringer kan iværksættes både fra privat og lokal side, ligesom de kan startes af kommunen eller Nationalparkens side. Men det beror altid på et samarbejde og på en fællesskabstanke. Det er en ambition, at Thisted Kommune gennem et Thy på Forkant-partnerskab (fx med Nationalpark Thy, det lokale erhvervsliv, interesseorganisationer, fonde mv.) kan bidrage med strategiske investeringer til de indsatser, som understøtter den samlede vision.

> Vi starter med at få skabt en fælles forståelse af en ny bystruktur med de tre typer: Den moderne Købstad, Fællesskabsbyerne og Friluftsbysbyerne. Hvis vi kan få det til at fungere kan vi skabe vækstmuligheder i Thisted. Der kan komme ro på bl.a. i skolestrukturen og der vil opstå fornyet forandringspotentiale i Friluftsbysbyerne. Det virker alt sammen positivt ind på den samlede strategi og på den store fortælling om Thy.

> Vi begynder for alvor at se Friluftslivet og naturen som et brand, der knytter an til alt, hvad vi foretager os både i erhvervslivet og i hverdagslivet. Det er en meget stærk fortælling om Thy.

Det skal være trygt både at leve og at investere i Thy
Strategiplanen skal hjælpe os med at sætte retning og gennemføre fælles prioriteringer. Borgerne finder tryk-
hed og engagement ved at vide, hvor der satses på hvad i
fremtiden. Retning og prioritering gør det samtidig muligt
for erhvervslivet at foretage nye prioriteringer.

Baggrund og læsevejledning

Der har været gennemført interviews med 25 ambassadører, der har givet væsentlige input til projektudviklingen.

Thisted Kommune og Nationalpark Thy gik i 2015 sammen om at lave en Strategiplan for, hvad der skal satses på i Thisted Kommune frem til 2030 med støtte fra Erhvervs- og vækstministeriet ved Erhvervsstyrelsen, KL og Realdania.

Strategiplanen står på skuldrene af vores tre største brands, og de mange vigtige projekter, der er i gang eller der allerede gennemført. Her nævnes bl.a. Vision 2022, National Center for Outdoor Activities, Nationalparkplan, Karriere på kanten, områdefornyelsesindsatserne, erhvervsstrategien mv. De er blevet nærlæst for at finde fælles afsæt.

De foreslåede handlinger i idékataloget

forankres forskellige steder i Thisted Kommune, Nationalpark Thy, hos organisationer og private virksomheder. Den endelige tidsplan og fordeling af ansvarsområder for de enkelte handlinger skal afklares som det næste.

Udviklingen af Thy på Forkant er udarbejdet med en række input fra de 25 ambassadører. De repræsenterer egnens lokalsamfund og forskellige foreninger og virksomheder i Thy. De indkomne forslag og igangværende projekter er blevet fagligt kvalificeret gennem analysearbejde og drøftelser i arbejdsgruppen. Borgerinddragelsen fortsætter for de enkelte lokalsamfund i forbindelse med bl.a. kommuneplanprocessen.

Tre gyldne brands En af vores forcer i Thy er, at vi allerede har tre stærke stedbrands: Thisted Kommune, Nationalpark Thy og Cold Hawaii. Det er et vigtigt udgangspunkt for Strategiplanen at bygge oven på disse brands, og vi har derfor lagt et betydeligt arbejde i at indarbejde såvel kerneværdier som konkrete projekter fra de tre brands i Strategiplanen.

Cold
Hawaii

Thisted
Kommune

National-
park Thy

Fakta om Thisted Kommune

- 44.000 indbyggere
 - 1096 km², heraf er ca halvdelen fredet natur og ca. en fjerdedel nationalpark
 - 226 km kyststrækning og Danmarks mest mangfoldige natur og landskab
 - Thy er på forkant med bæredygtig energi og har i Østerild Danmarks største nationale testcenter for store vindmøller
 - Cold Hawaii er en fælles betegnelse for 31 surftspots og et stærkt brand for hele Thy
 - Thy har Danmarks første Nationalpark – og det var her den første ulv i Danmark blev spottet
 - Thy har også med Bulbjerg Danmarks eneste fuglefjeld og med Vejerne et enestående fuglereservat
 - Thy er Pionerland. Thy har i 70'erne, 80'erne og nu i 00'erne oplevet bølger af nytillflyttere, der har søgt til Thy pga. egnens særlige karakter
 - Thy har Danmarks mørkeste nattehimmel. Du kan opleve det enestående stjerneskuet fra Lodbjerg Fyr
 - Topscorer på andel af øko-landbrug. De fleste leverer mælk til Thise Mejeri på Salling
- Kilde: Bl.a. Thisted Kommunes hjemmeside og VisitDanmark. Kilder fremgår af de enkelte analysebilag.

?

I forbindelse med udarbejdelse af strategiplanen er der etableret en styregruppe og en arbejdsgruppe med følgende medlemmer:

Styregruppe

Lene Kjelgaard Jensen, Borgmester og Formand for styregruppen
Ejner Frøkjær, Formand for Nationalpark Thy
Henning Holm, Formand for Thy Turistforening
Kaj Kirk, Formand for Klima- Miljø- og Teknikudvalget
Niels Jørgen Pedersen, Formand for Erhvervs-, Arbejdsmarked- og Kulturudvalget og Formand for arbejdsgruppen
Ulla Vestergaard, medlem af Strategi- og Økonomiudvalget
Sandra Scheller, På Forkant Sekretariatet

Arbejdsgruppe:

Niels Jørgen Pedersen, Formand for Erhvervs-, Arbejdsmarked- og Kulturudvalget og formand for arbejdsgruppen
Else Østergaard Andersen, Leder af Nationalpark Thy
Mogens Kruse Andersen, Teknisk Direktør
Marianne Davidsen Galsgaard, Plan- og Miljøchef
Trine Skammelsen / Anne Mette Boye, Rådgiver
Second City A/S
Gerd Dam, Projektleder
Camilla Holm Broe, Projektleder

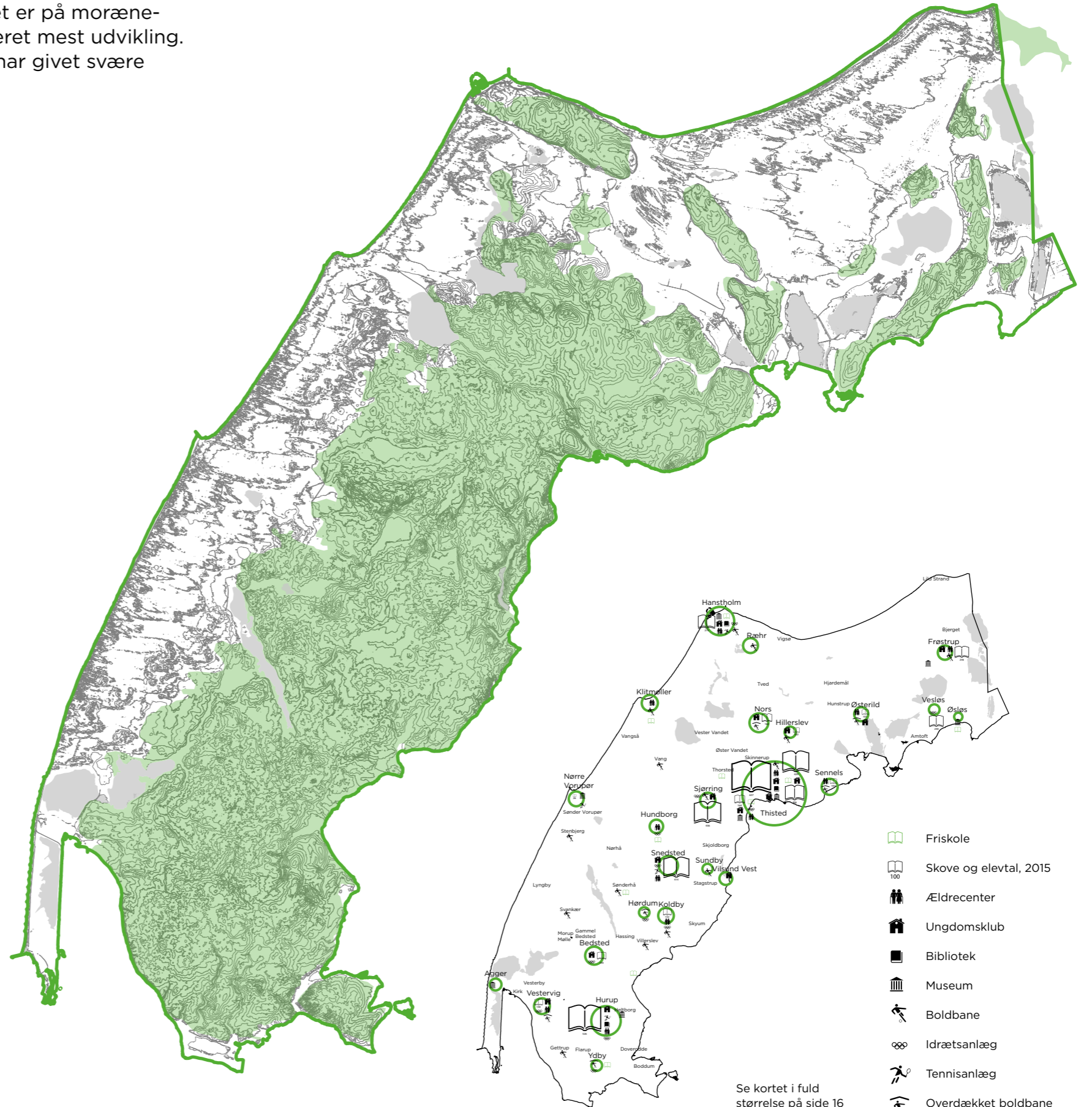
Du kan følge udviklingen af Strategiplan på thisted.dk/thypaaforkant, og vi inviterer til et offentligt debatmøde.

Den ene del af Thy er bygget på morænejord, den anden på hævet havbund og flyvesand. Det er den dag i dag strukturerende for geografien i Thy. Det er på morænejorden, der gennem århundreder har været mest udvikling. Flyvesandet i de lavtliggende områder har givet svære forudsætninger.

Stenalderhavet

- Nuværende kystlinie
- Stenalderens kystlinje
Grænse for havets maximale udbredelse
Indenfor denne afgrænsning består jorden hovedsageligt af moræneler modsat flyvesand uden for afgrænsningen

Enkelte byer vokser en smule, mens de fleste byer bliver lidt mindre. Det er dog ikke voldsomme udsving. Billedet af aldersfordelingen er mere tydelig. Der er en tendens til, at unge og familier samler sig omkring Thisted og ned mod Hurup, mens gennemsnitsalderen på befolkningen langs kysten og i den nordligste og sydligste del af kommunen er lidt ældre.

Bystørrelser, udvikling

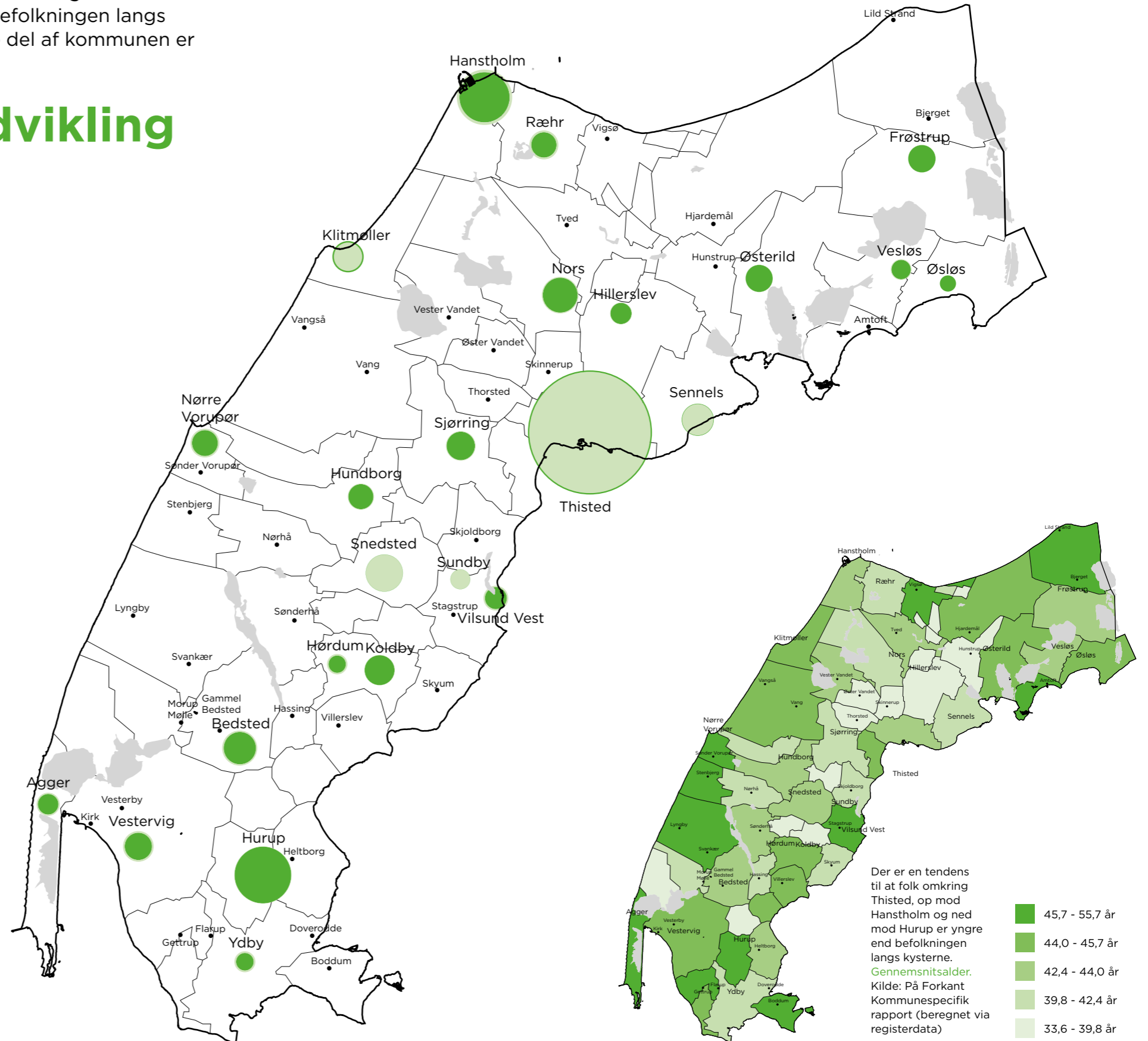
- Indbyggertal, 1989 / Befolkningsstigning
- Indbyggertal, 2014 / Befolkningstilbagegang
- Småbyer: Bysamfund under 200 indbyggere

De grønne cirker illustrerer, **hvor store byerne er**. Cirkulernes størrelse afspejler indbyggertallet i hver enkelt by.

Samtidig illustrerer cirklerne, **hvilke byer der er vokset, og hvilke der er blevet mindre** i perioden 1989-2014.

Den mørkegrønne farve er størrelsen i 2014, mens den lysegrønne farve viser størrelsen i 1989.

Den lysegrønne cirkel ligger øverst på de byer, der er vokset, mens den mørkegrønne ligger øverst på de byer, der er blevet mindre.

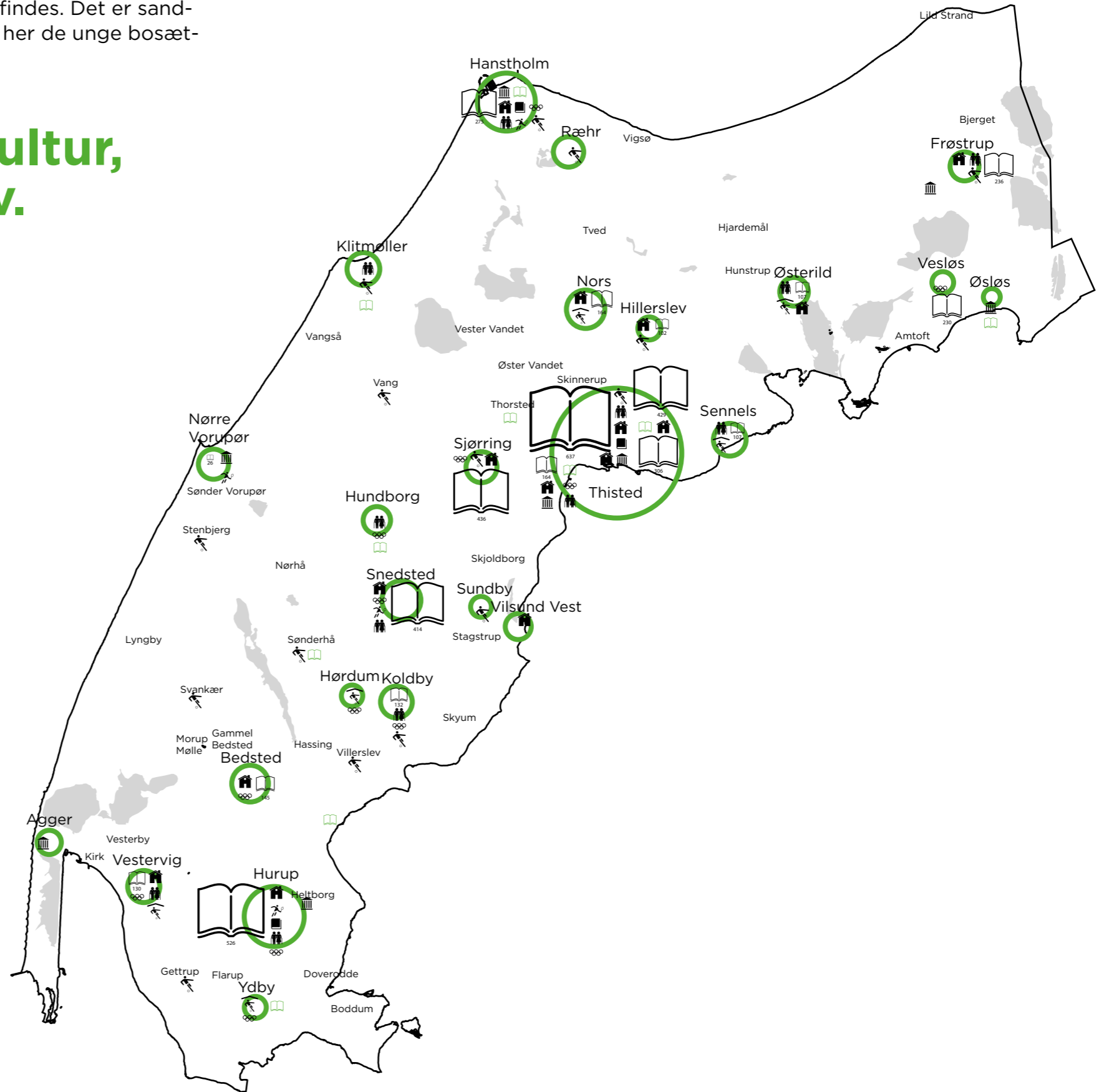

De store skoler, fritidsaktiviteter og offentlige institutioner er samlet omkring Thisted og ned mod Hurup og op mod Hanstholm. Det er her der har været mest udvikling og i dette område de store folkeskoler findes. Det er sandsynligvis med til at forstærke, at det er her de unge bosætter sig.

Skoler, idræt, kultur, institutioner mv.

Indbyggertal er relativt i henhold til areal af cirkler

- Friskole
- Skole og elevtal, 2015
- Ældrecenter
- Ungdomsklub
- Bibliotek
- Museum
- Boldbane
- Idrætsanlæg
- Tennisanlæg
- Overdækket boldbane

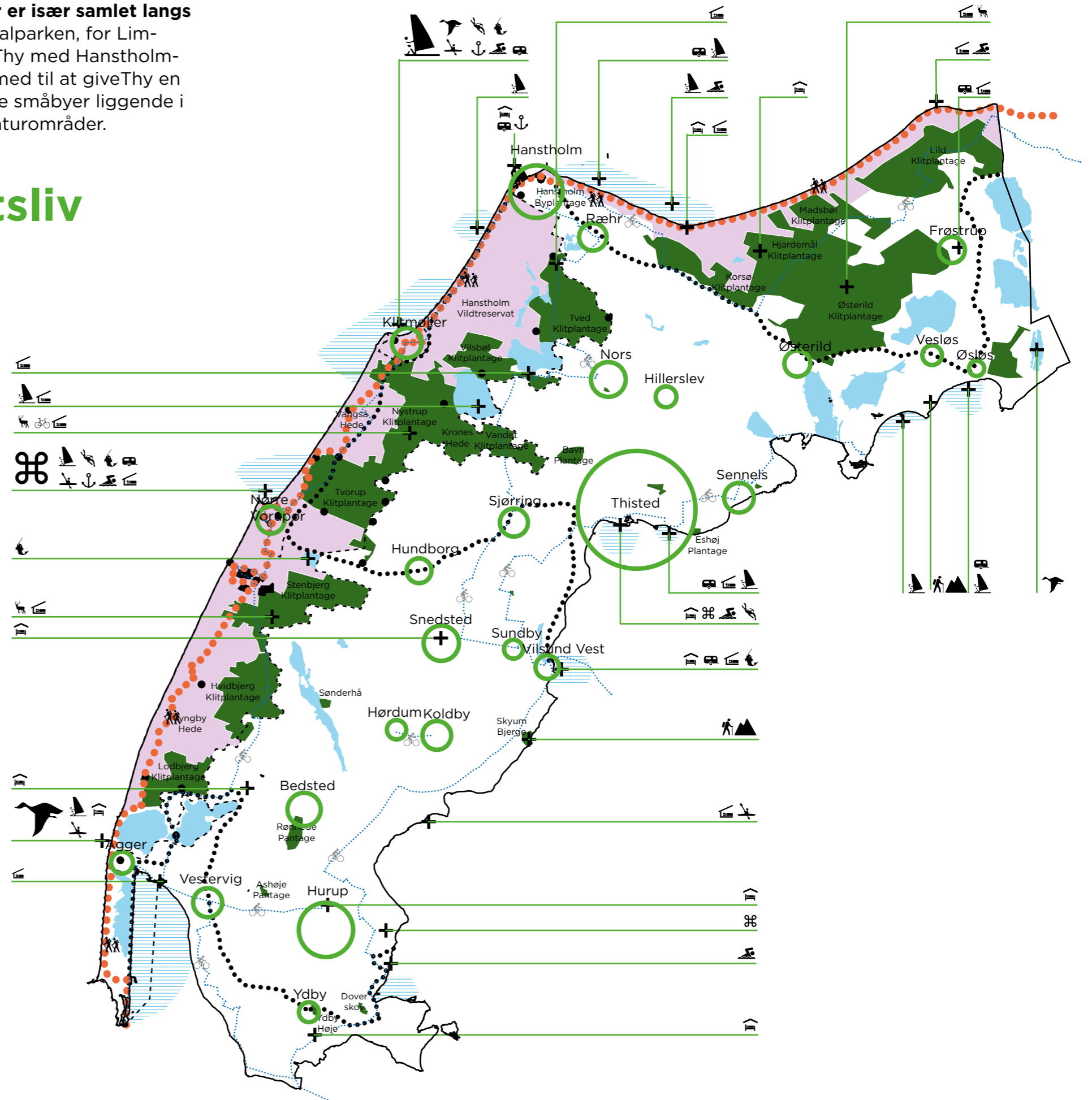

Kortet er ikke en udtømt registrering af fritidsaktiviteter mv., men viser et mønster af fordeling af den geografiske spredning

De vigtige natur og friluftsoplevelser er især samlet langs kysterne. Det gælder både for Nationalparken, for Limfjordslandskabet og for det nordlige Thy med Hanstholmknuden, Vejlerne og Bulbjerg. Det er med til at give Thy en helt særlig karakter, at vi har så mange småbyer liggende i direkte forbindelse til så forskellige naturområder.

Natur og friluftsliv

- Skove og klitplantager
 - Heder
 - Vandaktivitets områder
 - Thy Nationalpark
 - Cykelruter
 - Nordsøstien
 - Margueritruuten
 - Seværdigheder i Nationalparken
 - Aktiviteter
 - Kulturmiljø
- Desuden 30 surfspots fra Vigsø i nord til Agger Tange i syd

Kortet er ikke en udtømt registrering af fritidsaktiviteter mv., men viser et mønster af fordeling af den geografiske spredning

02

Thyboere på forkant

Thy er fyldt med engagerede ildsjæle og iværksættere. Vi har gennemført interviews af 25 personer. De er udvalgt, fordi de repræsenterer forskellige lokalmiljøer og markerer sig som nogle af de mange kompetencer, der findes inden for friluftsliv eller erhvervsliv. Vi har forsøgt at sammensætte ambassadørgruppen så bredt som muligt, så gruppens medlemmer repræsenterer forskellige aldersgrupper, lokaliteter, køn, beskæftigelse, fritidsinteresser mv. Deres bidrag har været meget givende, og det er oplagt at engagere dem i det videre forløb.

Ambassadørprofiler

Ole Beith

Direktør
Sparekassen Thy

Profil: Thybo med solidt lokalt engagement i erhvervslivet
Bor i Thy fordi: Jeg er født og opvokset i Thy og har aldrig haft lyst til eller fundet anledning til at rejse
Alder og bopæl: 50 år og bor i Næstrup ved Sjørring
Hjemby: Sjørring
Erfaring, job og uddannelse: Jeg har arbejdet i Sparekassen Thy hele mit arbejdsliv, og kun rejst væk under løbende uddannelse. Er i dag direktør for Sparekassen Thy og formand for bestyrelsen i EUC Nordvest.

Carsten Krog Pedersen

Naturfotograf og
fuglekigger

Profil: Grundlægger af fotofestival samt Vejlerguider. Jeg har udgivet naturfotobøger om Thy, aktiv i udviklingsmiljøet omkring Frøstrup oma
Bor i Thy fordi: Smuk natur og billige huse
Alder og bopæl: 46 år bosat i Frøstrup
Erfaring, job og uddannelse: Iværksætter, pædagog, frivillig. Jeg har erfaring inden for bladbranchen, har lavet og udgivet bøger, arrangerer og organiserer større events.

Esben Broe

Nationalpark Thy

Profil: Tilflytter. Projektleder for Nationalparkcenter Thy.
Bor i Thy fordi: Her er skøn og alsidig natur og gode muligheder for at realisere det gode liv.
Alder og bopæl: 40 år, bor i Thisted
Hjemby: Saltum
Erfaring, job og uddannelse: Uddannet civilingeniør i Arkitektur & Design. Jeg har arbejdet som arkitekt gennem en årrække.

Lone Færch

Gårdejer, direktør
og bestyrelses-
formand

Profil: Direktør og bestyrelsesformand
Bor i Thy fordi: Flyttede til Nørhå i 1982 fordi vi købte Nørhågård.
Alder og bopæl: 61 år, Nørhågård
Hjemby: Født i Holstebro
Erfaring, job og uddannelse: Udd., lærer fra Ranum Seminarium 1983, MMD, Master of Management CBS 2002, Direktør Færch Holding A/S i Holstebro 1990-2010, selvstændig fra 2010. Jeg har drevet landbrug i Thy siden 1983 og udviklet ejendomme i Thisted centrum siden 1993. Diverse bestyrelser, bl.a. Realdania.

Joachim Kjeldsen

Thy Viral

Profil: Journalist, hjemvendt til Thy for et par år siden for at bo her med familien. Jeg har stiftet Thy Viral, der har til formål at kommunikere gode historier om Thy
Bor i Thy fordi: Jeg bor i Thy pga. naturen og alle fællesskaberne
Bopæl: Sennels
Erfaring, job og uddannelse: Jeg er uddannet journalist fra Journalisthøjskolen i Aarhus.

Ove Thejls

Direktør Tican

Profil: Adm. direktør i Tican siden 1995
Alder og bopæl: 61 år, Thisted
Hjemby: Thisted
Erfaring, job og uddannelse: Cand. Merc., Handelshøjskolen i Århus. Har tidligere været ansat i bl.a. Bang & Olufsen og Vestjyske Slagterier. Medlem af bestyrelsen i Landbrug & Fødevarer.

Michael Mark

Agger Atlon,
studerende på
Aalborg Universitet

Profil: Studerende på Idræt på Aalborg Universitet. Desuden formand for sportseventet Agger Athlon.
Knyttet til Thy fordi: Jeg bor pt. i Aalborg, men har store overvejelser om at flytte hjem til Thy, når studiet er færdiggjort.
Alder og bopæl: 26 år. Aalborg.
Hjemby: Agger
Erfaring, job og uddannelse: Bachelor i idræt, arbejder for Thisted FC og FC Thy piger som mentaltræner.

Anton Skovmose

Formand URT

Profil: Formand for Ungdomsrådet i Thisted - URT
Bor i Thy fordi: Jeg studerer på Thisted Gymnasium.
Alder og Bopæl: 18 år, Hanstholm
Hjemby: Hanstholm
Erfaring, job og uddannelse: Jeg har meget erfaring inden for frivilligt arbejde, foreningsarbejde og også inden for det musikalske miljø i Thy. Derudover engagerer jeg mig meget i det kulturelle liv i Thy, både i URT og i det musikalske liv.

Francois Grimal

DolleTrapper og Thy Invest

Profil: Direktør hos Dolle A/S
Bor i Thy fordi: Jeg fik arbejde på Dolle for 22 år siden og besluttede at bosætte mig i Thisted Kommune
Alder og bopæl: 49 år, Thisted
Hjemby: Versailles, Frankrig
Erfaring, job og uddannelse: 22 år hos Dolle, de sidste 17 år som Adm. Direktør. MBA fra Northeastern University, Boston USA.

Flemming Yde Larsen

Hildgaard mv.

Profil: Ildsjæl i Vorupør; har fokus på Vorupør og Klitmøller som turistdestinatoren.
Bor i Thy fordi: Jeg er "ægte" thybo - født og opvokset i Thy. Det er et fantastisk sted at bo, og jeg ønsker ikke at bo andre steder.
Alder og bopæl: 43 år, Nørhå
Hjemby: Hundborg
Erfaring, job og uddannelse: Handleskoleuddannet og har været i købmandsbranchen 1992. Jeg arbejder med forskellige grene af turistfaget, - og er selvlært inden for det område.

Søren Sarup

Arkitekt, surfer

Profil: Jysk nomade. Selvstændig arkitekt. Pendler jævnligt til Agger, udlejer sommerhus, aktiv i lokalsamfundet. Planer om at opføre flere huse i høj arkitektonisk kvalitet.
Knyttet til Thy fordi: Jeg kommer så ofte i Thy som muligt pga. surf, venner og natur.
Alder og bopæl: 40 år. Bor i Aarhus/Agger/Fanø
Hjemby: Hele verden...
Erfaring, job og uddannelse: Selvstændig, Puras Arkitekter

Thomas Kolding

Nordvest Safari

Profil: Repræsenterer Nordvest Safari, som laver arrangementer i Thy og på Mors (fordelt 60/40)
Knyttet til Thy fordi: Bor i Nykøbing, men arbejder både i Thy og på Mors.
Alder og bopæl: 45 år, Nykøbing Mors
Hjemby: Nykøbing Mors
Erfaring, job og uddannelse: Uddannet Naturvejleder fra Københavns Universitet, Friluftvejleder (bachelor på Viborg Seminarium). Erfaring fra hæren.

Mads Dahl

Alive Festival

Profil: Leder af Alive Festival, formand og musikansvarlig siden starten i 2009. Tidligere formand URT (2006-2007).
Knyttet til: Jeg kommer ofte til Thy i kraft af arbejdet med Alive Festival og for at besøge mine forældre.
Alder og bopæl: 27 år, København
Hjemby: Nr. Vorupør og Thisted
Erfaring, job og uddannelse: Bachelor i Music Management fra Rytmask Musikkonservatorium i København.

Henny Mortensen

Indehaver Stenbjerg Kro

Profil: Købte Stenbjerg Kro i 1990 egentlig for at starte en campingplads, det kunne vi så ikke nå den første sommer. Så vi renoverede kroen, ansatte en kok og åbnede
Bor i Thy fordi: Jeg elsker de åbne vidder og de muligheder/oplevelser de giver
Alder og bopæl: 59 år, Stenbjerg Kro
Hjemby: Stenbjerg
Erfaring, job og uddannelse: 9 års skolegang på Thyholm uddannet af nysgerrighed og lærelyst.

Mai Knudsen

Ejer, Café Kesses Hus

Profil: Indehaver af Kesses Hus, cafeen med pandekager i Klitmøller.
Bor i Thy fordi: Naturen er vild og smuk på samme tid og menneskene er skønne
Alder og bopæl: 35 år og bor i Klitmøller
Hjemby: Nordby, Fanø
Erfaring, job og uddannelse: Jeg har mange års erfaring med turisme. Jeg er uddannet bygningsingeniør, har arbejdet flere år i udlandet. Nu arbejder jeg som Kvalitets- og Miljøleder.

Rasmus Svit Jensen

Friluftspædagog

Profil: Flyttede til Klitmøller og Thy i 1998 pga. surfing. Har siden været beskæftiget med mange forskellige aktiviteter inden for natur og friluftsliv i området.
Bor i Thy fordi: Jeg kan bedst med åbne vidder - nær ved havet vil jeg bo.
Alder og bopæl: 39 år, Tvørup.
Hjemby: Oprindeligt fra Djursland
Erfaring, job og uddannelse: Friluftvejleder, pædagog og Cand. Pæd i generel pædagogik.

Søren Jensen

Vorupør Erhvervsforening og Vorupør Slagter

Profil: Indehaver af Vorupør Slagter, Formand for Vorupør Erhvervsforening. Har haft slagterforretning i 30 år.
Bor i Thy fordi: Jeg har været flere steder omkring, men vender altid hjem og finder ud af hvor dejligt, det er at have højt til loftet, nær havet, naturen og miljøet i Thy.
Alder og bopæl: 53, bor i Vorupør
Hjemby: Vorupør
Erfaring, job og uddannelse: Slagteruddannet for 35-37 år siden, har været selvstændig siden 1986.

Michael Thinggaard

Hotel Thinggaard

Profil: Er "ægte" thybo i flere generationer, ejer Hotel Thinggaard i Hurup på 12 år.
Bor i Thy fordi: Jeg bor i Thy, da mit Hotel ligger i Thy og fordi det er et dejligt område med mange muligheder for en oplevelsesvirksomhed.
Alder og bopæl: 35 år, Hurup
Hjemby: Født og opvokset på gård i Villerslev
Erfaring, job og uddannelse: Uddannet kok og tjener.

Pia Poulsen

Indehaver, Gårdmad

Profil: Indehaver af "Gaardmad" i Thisted siden aug. 2015. 100% økologisk kafé & madmarked.
Bor i Thy fordi: Jeg værdsætter mangfoldigheden her. En oase af muligheder, ro & skønhed. Fordi her er HJEMME
Alder og bopæl: 47 år, bor midt i Thisted
Hjemby: Thisted
Erfaring, job og uddannelse: Uddannet akademiøkonom, Århus (markedsføring, export & økonomi). Jeg har været iværksætter siden 1999.

Carsten Hougaard

Erhvervschef, Thy Erhvervsforum

Profil: Erhvervschef, tilflytter og familiefar til 4 børn. Bred viden om ledelse og mennesker gennem lang erhvervs erfaring.
Bor i Thy fordi: Arbejdet drev mig herop, men jeg blev boende fordi området og menneskene er enestående.
Alder og bopæl: 44 år og bor i Thisted
Hjemby: Oprindeligt fra Fyn, men har boet mange steder i landet, bl.a. Østjylland og på Sjælland.
Erfaring, job og uddannelse: Militær baggrund, ledelsesposter ved Dansk Supermarked, JYSK, LOXAM og Ceste.

Lars Peter Christensen
Landsbygruppen
Thy

Profil: Assurandør ved If forsikring. Næstformand i Landsbygruppen Thy. Medlem i LAG.
Bor i Thy fordi: Jeg bor i Bedsted, fordi jeg er super glad for det lokale samfund.
Alder og bopæl: 42 år, Bedsted Thy
Hjemby: Bedsted
Erfaring, job og uddannelse: Jeg er assurandør ved forskellige selskaber gennem de sidste 18 år.

Finn Jorsal
Friends of Cold
Hawaii

Profil: President for "Friends of Cold Hawaii", medlem af Nationalparkrådet
Bor i Thy fordi: Jeg i 1993 fik job som rektor for Thisted Gymnasium & HF-Kursus
Alder og bopæl: 68, Thisted og Klitmøller
Hjemby: Svendborg
Erfaring, job og uddannelse: Cang. mag. i klassisk filologi, gymnasielærer fra 1976, rektor i Thisted 1993 - 2013

Mette Johnsen
Selvstændig
fotograf

Profil: Fotograf, coworker
Bor i Thy fordi: Der er vidder, lys, luft. Men allermest fordi det er et godt sted at have børn og være familie. Jeg er fan af friskoleverdenen og mener, at vi har nogle af landets bedste friskoler.
Alder og bopæl: 42 år, Klitmøller
Hjemby: Ørbæk på Østfyn
Erfaring, job og uddannelse: Syddansk Universitet: Nordisk og Idræt. Selvstændig fotograf siden 2003

Anita Klemensen
Indehaver af
Restaurant Den
røde og Den gule
Cottage

Profil: (Eksil)thyboer. Indehaver af restaurant Den Røde og Gule Cottage i Klampenborg. Medforfatter til "Thy til sanserne".
Knyttet til Thy fordi: Jeg kommer jævnligt i Thy, fx på familiebesøg og ferie. Nyder at bruge råvarer fra Thy.
Alder og Bopæl: 39 år, bor i Vangede ved Gentofte
Hjemby: Thisted
Erfaring, job og uddannelse: Uddannet kok fra Søllerød Kro i 2002. Har tidligere drevet hos bl.a. restaurant 1. th.

Flemming Søvnald Nielsen
Thy Race

Profil: Har arrangeret adventure race, ekstrem løb, MTB løb i Thy i 15 år.
Bor i Thy fordi: Jeg kom til Thy i 1995 pga. job. Jeg nyder Thy pga. naturen og befolkningen.
Alder og Bopæl: 44 år og bor i Snedsted
Hjemby: Spjald
Erfaring, job og uddannelse: Uddannet køkkenleder 18 år på Thyland Idrætsefterskole, nu ansat i Thyhallen, Snedsted Skole og med mit eget firma "Thy Race".

Resultatet af de interviews vi gennemførte kan sammenfattes i 15 tværgående konklusioner. Konklusionerne danner sammen med de øvrige analyser og undersøgelser grundlag for strategien og handlingsplanen.

15 Konklusioner

”

Alive startede for 8 år siden. Dengang var det absolut ikke sejt at være fra Thy. Det har ændret sig. Nu er man stolt over at fortælle det. Det er blevet cool at være fra Thy. Thy og Bornholm er de eneste steder i landet, man gider fortælle man kommer fra, hvis man er ung og bor i København.

Mads Dahl, Alive Festival

”

Vi mangler attraktive og tidssvarende lejeboliger i Sennels. Nu har vi stiftet et selskab og køber og istandsætter selv ejendomme.

Joachim Kjeldsen, Thy Viral

Det er blevet cool at være fra Thy! Det var det ikke for 10 år siden. Nu fortæller man gerne vennerne i Aarhus eller København, at man er fra Thy. Vi skal bruge det momentum, der er lige nu. Cold Hawaii og Nationalparken har skabt en ny og stærk oplevelse af det at være Thybo. Den fortælling skal vi have til at vokse, både ved selv at sprede den i egne netværk, men også ved hjælp af pressen. Især skal vi sikre, at Thy lever op til forventningerne, når fx unge eksilthyboer tager deres kammerater på besøg. Flere interviewpersoner foreslår, at man indfanger stemningen og tidsånden i en film, som kunne brande kommunen. En film, som virksomheder og foreninger kunne anvende frit og bruge i deres egen markedsføring.

Vi skal være verdens bedste til at tage i mod nye mennesker! Alle, der har lyst at prøve at bo i Thy, skal have muligheden! Det, der bremser folk i at realisere deres drømme, er, hvis beslutningen er for stor. Fx fordi, man er nervøs for at investere i et hus i Thy. Eller fordi, de jobs, der er i Thy er for usynlige (ikke bliver slået op). Eller fordi det er svært at komme ind i nye fællesskaber. Vi i Thy skal være de bedste til at tage i mod mennesker! Vi kan bygge attraktive lejeboliger. Vi kan vise folk, at det ikke er så farligt at købe, fordi der er god gevinst ved sommerhusudlejning. Vi kan lave de skoleformer, der matcher folks drømme. Vi kan ansætte en tilflytter-konsulent, og vi skal naturligvis have stærke velkomstpakker rettet mod hele familien. Vi kan afholde fredagsbar. Vi kan gøre meget. CoWork er blevet "indgangen" til byen; et slags "Byens Kontor", som fungerer godt som indgang for tilflyttere. Men det er svært med 100% frivillighed; der drives rovdraft på ildsjæle. Det kunne være godt at have en timeansat person, som kan fortælle om mulighederne i byen. Evt. "Bosætningsambassadører" i de enkelte byer.

Vi skal have de bedste ungdomsuddannelser: Vi er nødt til at tænke alternativt - som fx med HF Cold Hawaii. Det virker. Og det vil være ren gift for vores samfund at lukke ungdomsuddannelserne.

Thisted skal have format - som en moderne købstad. Thisted har en central placering i Nordvestjylland og huser blandt andet mange af områdets administrative, uddannelsesmæssige og kulturelle institutioner. Vi må ikke gå på kompromis med tingene i Thisted. Thisted samler Thy. Her kommer de fleste af vores turister ind forbi, og vi skal gerne have dem til at blive lidt længere. I Thisted skal de kunne opleve hele Thy i et slags kondenseret format. Fx skal man kunne købe Nationalparkprodukter på Thisted gågade, og man skal nemt kunne finde information om alle vores smukke steder i hele kommunen. Thisted samler også erhvervslivet, uddannelsesinstitutionerne og kulturlivet. De skal arbejde sammen - også om at få universiteter til at etablere satellituddannelser i Thisted. Thisted har en attraktiv placering ved Limfjorden og en tradition for kvalitet i arkitektur og byrum. Bylivet udspiller sig på havnen, i bymidten og i parken. Det er tre meget forskellige oplevelser, og man må gerne understrege forskellene. Sådan må det også gerne være i fremtiden.

Vi skal blære os endnu mere med, at vi har Danmarks mest mangfoldige natur. Der er mange, der har natur. Men der er ingen, der har en så mangfoldig og varieret natur, som den vi har i Thy. Det bløde, bakkede Limfjordslandskab er til stor glæde for bl.a. lystfiskere og børnefamilier. Vejlerne er et unikum af menneskeskabt natur og fugleliv. Nationalparken, Klitheden og plantagerne hele vejen fra Lodbjerg til Bulbjerg er landets vildeste Vildmark! Endda med ulve og måske snart med elge og vilde heste? Naturen er ikke det eneste i Thy, der er vigtigt. Så langt fra. Vi kan nævne mange erhvervsvirksomheder og kulturinstitutioner, som vi ikke kan leve foruden. Men stoltheden over naturen er det, der samler os på tværs af kommunen. - Det er også det, folk udefra kender os på.

Vi har i årtier været førende indenfor klima og vedvarende energi. Den grønne tråd forbinder fortællingen om Thys natur med den stærke profil indenfor klima og bæredygtighed. Vindenergi og bølgekraft har gennem årtier haft et stærkt ståsted i Thy - fra forskning og udvikling til drift og produktion. Få steder i landet har så veludviklet en base, og vi kan føre det langt videre. Et vigtigt omdrejningspunkt er det Nationale Testcenter for store vindmøller i Østerild, hvor det fremtidige formidlingscenter skal bidrage til at gøre vores arbejde med naturens kræfter mere synligt og tilgængeligt.

Vi har en god erhvervsstruktur og positiv nettoindpendling, men skal være endnu bedre til at tiltrække de rette kompetencer. 'Karriere på Kanten' er et projekt mellem Thisted og Morsø Kommune, der arbejder med at synliggøre de jobs, vi har. Men virksomhederne skal være endnu bedre til at slå stillinger op i stedet for blot at finde folk i eget netværk, så er der jo ingen, der ved, at her er jobs. Når det er sagt, skal vi huske, at vi faktisk har positiv nettoindpendling, så det må også handle om, at få skabt muligheder for dem, der pendler hertil, at de kan få sig et godt sted at bo i Thy.

Det handler ikke om, hvilket brand, der er størst, men om summen af helheden

Else Østergaard Andersen, Nationalpark Thy

”

Politikerne skal have mod til at prioritere. Klart og tydeligt. Det er en politikers opgave. Hvis politikerne fortæller os borgere og erhvervsfolk, hvad de gerne vil med tingene, så har vi mulighed for at fylde noget indhold på. Politikere skal have en vision og turde sætte retning.

Francois Grimal, Dolle

”

Vi er flyttet til Thy, fordi vi vil noget andet end ensretning. Variation og mangfoldighed er vigtigt for os. Valg af skole for vore børn, er et godt eksempel. I Thy har vi mange rigtig gode og meget forskellige friskoler med engagerede og dedikerede mennesker omkring. For mig at se er disse friskoler guld værd, fordi de dels tilfører stor variation på skoleområdet og dels tilbyder engagerede fællesskaber omkring skolerne.

Mette Johnsen, Fotograf

Thy er et dejligt område for oplevelsesvirksomheder - med stort potentiale for vækst. Thy har alle muligheder for at blive en god turistdestination

**Michael Thinggaard,
Hotel Thinggaard**

Vi skal huske, at det afgørende ikke er, hvor langt der er til skolen. De virkelig gode skoler vil folk gerne transportere sig til. Fokuser på kvalitet og fællesskab - og lav nogle gode cykelstier og skolebusordninger! Vi vil meget hellere have en klar melding om, hvordan fremtiden ser ud, end ikke at vide, hvad der skal ske.

Joachim Kjeldsen, Thy Viral

Heldigvis er thyboernes nærrighed ved at aftage Tidligere ville selv dem, der har penge på lommen ikke betale det et godt måltid mad koster. Så er det svært at etablere forretning!

**Anita Klemensen, Restaurant
Den røde og den gule Cottage**

Friluftsbysterne skal være autentiske oplevelser af stedet - og kunne markedsføre Thy. Det er en god ide med Friluftsbyster, og det er vigtigt, vi udvikler dem med afsæt i de lokale kvaliteter. Det er fx en anden oplevelse at være tæt på Bulbjerg og Østerild end det er at være i Vorupør. I det nordlige Thy hersker en særlig ro. Der er mange fuglekiggere, ornitologer og kunstnere. Tingene er ikke så organiserede som i Nationalparken, og de behøver ikke være det. Roen og den særlige stemning skal bevares. I Vorupør er der bedre plads til forskellige aktiviteter, og som omdrejningspunkt for Nationalparken er det også oplagt, at faciliteterne og informationer her er særdeles velorganiserede og lettilgængelige. Friluftsbysterne tjener flere formål. Først og fremmest skaber de værdi for de mennesker, der bor der og bruger dem - men de er også med til at sætte Thy på landkortet.

Nationalparken skal flytte ind i byerne og ind i skolen. De mennesker, der flytter til Thy, søger naturen, fællesskabet samt plads, ro og tid. Det handler meget om livsindstilling. Men de mennesker har også en hverdag, der skal fungere med arbejde, børnepasning osv. Vi skal lade naturen præge det hele. Nationalparken skal være synlig i Thisted med Nationalparkprodukter, busafgange mv. Og naturen skal flytte ind i vores børnehaver, folkeskoler, uddannelsesinstitutioner og plejehjem. Vi kan se, at de børnehaver og skoler, der bruger naturen aktivt i deres undervisning, er eftertragtede. Thisted HF lykkes med HF-Cold Hawaii der har surfing på skemaet. Det kan vi lære af. Den tilgang kan også være det, der kan få universiteter til at etablere satellituddannelser i Thisted.

Vi skal lave stærke pakkelsninger til turisterne. Der er så meget godt at se i Thy, og mange af dem, der besøger os, kunne sagtens få endnu større oplevelser ud af at blive et par nætter mere og se nye steder. Der skal være nogen (fx Visit Thy eller Nationalpark Thy), som tager ansvar for at udvikle en indgangsportal og et godt aktørsamarbejde, som kan få turister endnu mere rundt til de enkelte steder. Pakkelsninger, hvor man hjemmefra klikker sig frem gennem valgmuligheder: Hvordan man vil bo, hvad man vil opleve etc.? Det er en god løsning for nogle. Pakkelsninger kan være alt fra luksusoplevelser til mulighed for at booke en fuld vandretur, hvor man kan hente alt grej, kort, mad etc. og få en halv times instruktion. Samtidig bør en samlet informationsportal (og et godt fysisk kort) over vandrestier, naturområder, faciliteter mv. opprioriteres.

Vi bakker op og skaber ringe i vandet - fx i forbindelse med festivals og events. Hver gang, der kommer nye mennesker til Thy, også når det er kortvarigt fx i forbindelse med festivals og events, skal de gå herfra med de bedste Thy-agtige oplevelser, man kan forestille sig. Alive-festival har med stor succes allieret sig med Thisted Bryghus og Cold Hawaii. Festivalgæsterne tager de gode Thy oplevelser med sig hjem.

Det basale skal være i orden - vi må ikke acceptere nedslidte faciliteter, forfald og dårlig information. Vores besøgende (både turister og nye beboere) har høje forventninger til os. Mange er taget til Thy, fordi de har hørt fortællingen om, at vores kystbyer er en stor og autentisk oplevelse, at vi gør tingene lidt anderledes, at vi kan det med klima og bæredygtighed, at vi er selvbevidste og har overskud i livet. De må ikke tage skuffede hjem. Vi skal holde alt det, vi allerede har, i en ordentlig stand - og vi skal fortsætte det gode arbejde med at fjerne forfaldne huse. Fire interviewpersoner har nævnt naturlegepladsen ved Vandet Sø et eksempel på en standard, vi ikke må acceptere. Andre har nævnt Hummerhuset. Andre igen nævner at en god og lettilgængelig information om stedets muligheder (via apps og fysiske kort) også hører ind under "det basale", som vi naturligvis skal have styr på. De lokale ved, hvor der er godt at fiske, men det gør turisten eller den nye beboer ikke. Det samme gælder for surfspots, butikker, vandreture mv.

Vi skal blive meget bedre til cykel og vandreturisme - og til lækre overnatningstilbud. Der er et stort potentiale for cykel- og vandreturisme. Flere nævner, at det vokser både i Thy, men endnu mere i andre landsdele. Det kræver gode faciliteter samt en god fysisk og digital infrastruktur, så man let kan orientere sig. Det kræver naturligvis også spændende ruter (dem har vi i rimelig udstrækning), og det kræver attraktive overnatningsmuligheder (her kan vi blive bedre). Hvad angår overnatningsmuligheder søger cyklister og vandrere meget forskellige faciliteter. Der er typisk et ønske om "enten-eller". Dvs. enten primitiv overnatning (fx shelters) eller luksus/komfortoplevelser på kysthoteller eller i lækre campinghytter på smukke og komfortable campingpladser. Vi skal også indtænke det store potentiale for bondegårdsferie, Bed&Breakfast og lokale fødevareroplevelser.

Vi hjælper hinanden på tværs af generationer. Sådan har det altid været i Thy - og sådan skal det også være i fremtiden. Vores ældre medborgere er en stor ressource. Ingen lægger som de så mange kræfter i frivilligt arbejde og i lokale organisationer, og ingen er så gode som de til at støtte den lokale Brugs eller til at passe naboens kat mens de er på ferie. Uden vores seniorer er der ikke ret meget, der hænger sammen. Vi vil gerne arbejde for, at det bliver endnu nemmere at bo ved siden af hinanden, unge og gamle - uanset om man er i familie med hinanden eller ej. Så vi kan hjælpe hinanden. Det er med til at skabe godt naboskab.

Ud med janteloven, ind med stoltheden
Det skal være slut med at gå at hakke på os selv og hinanden. Vi skal tale os selv og hinanden op. Vi ved jo godt, at Thy er et godt sted. - Så skal vi også turde fortælle det.

Vores basale uddannelser, fx håndværkeruddannelserne, er vigtige for bosætningen. Det er vigtigt politisk, og det er vigtigt at erhvervslivet kæmper for det. Man skal turde vinkle tingene anderledes. Thisted HF har succes med Cold Hawaii uddannelsen og Campus 10 er et andet godt tiltag.

Ole Beith, Sparekassen Thy

MTB-ruterne er utrolig populære. Cykelstien ml. Hanstholm og Klitmøller er god!

Ove Thejls

Der er et stort potentiale for cykel- og vandreturisme i Thy. Men vi skal have attraktive overnatningsmuligheder. Det er typisk enten den helt naturnære løsning som fx et shelter eller modsat et ophold med høj komfort i smukke autentiske omgivelser på fx kysthotel eller en gård.

Finn Jorsal, Cold Hawaii

03

Tre slags byer

Byerne i Thy skal i fremtiden udvikles som enten købstad, Friluftsbym eller Fællesskabsby. Her inspirationsbillede på livet i friluftsbymene

Retning. I Thisted Kommune skal vi have langt bedre mulighed for at bruge de styrker, der kendetegner netop vores kommune: En enestående natur, samarbejdende erhvervsliv, engagerede bysamfund og en helstøbt købstad.

Tre slags bysamfund

1

Thisted skal have format – som en moderne og livlig købstad

Thisted huser mange af Nordvestjyllands institutioner, og byen fortjener fuld opmærksomhed. Det er en gammel købstad smukt beliggende ved fjorden og med mange nye initiativer og projekter undervejs. Thisted skal være centrum for et stærkt og samarbejdende erhvervsliv, og byrumsoplevelsen skal styrkes.

2

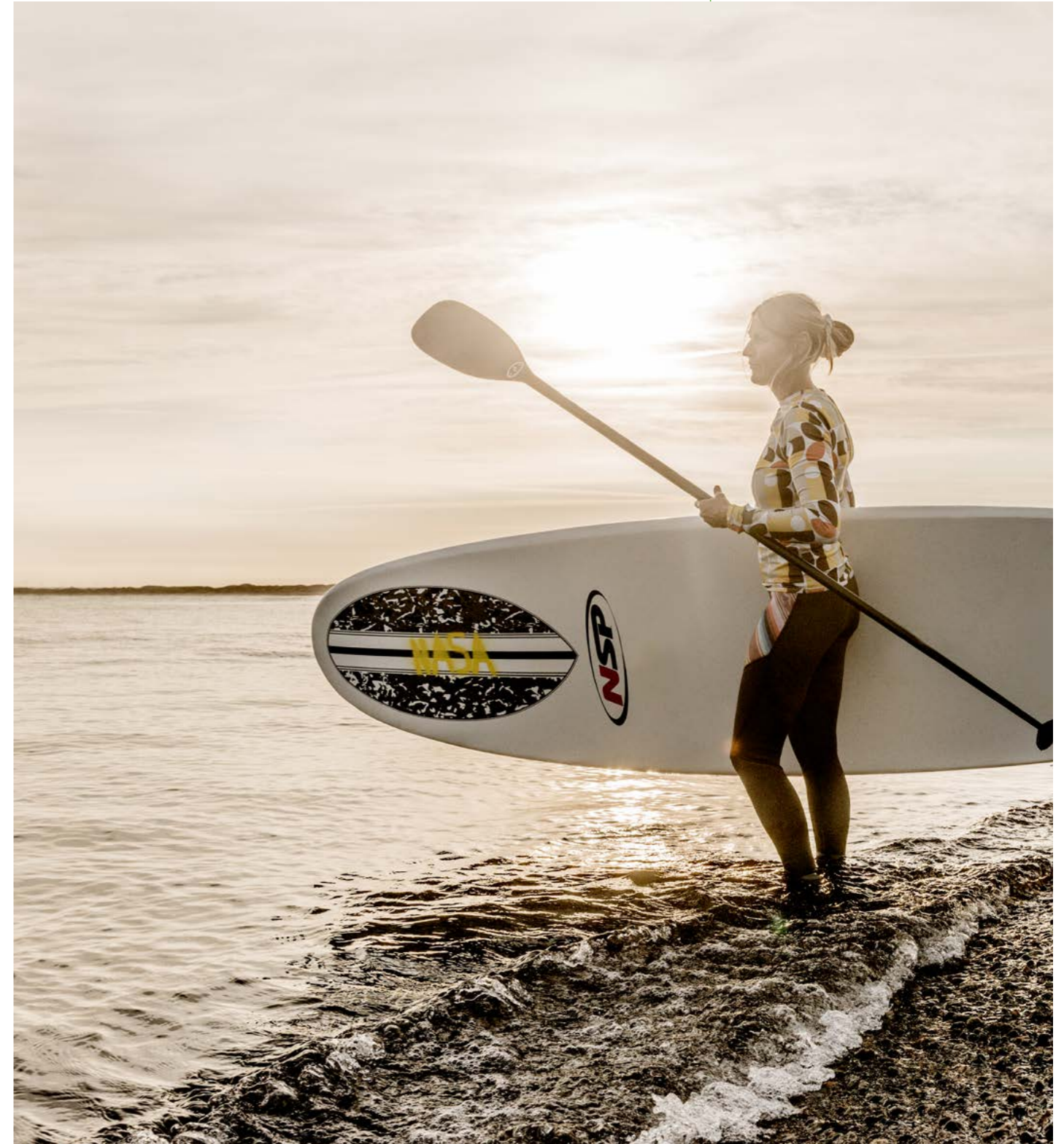
Fællesskabsbyer er attraktive bosætningsmuligheder

Fællesskabsbyerne tilbyder et alternativ til bylivet. Her kan man bo i et mindre bysamfund med tryghed, gode fællesskaber, skoler og pasningsordninger, samtidig med at man kan nå erhvervs- og kulturlivet i Thisted. Fællesskabsbyerne kan med fordel indgå i større klyngenetværk.

3

Friluftsbyskerne skal styrke den store fortælling om livet med naturen i Thy

Friluftsbyskerne befolkes og besøges af mennesker, der har truffet en beslutning om at leve et liv, hvor naturen er en væsentlig del af livet. Her har alle, børn og voksne, fastboere og turister rig og umiddelbar mulighed for at dyrke deres friluftsanser. De lokale erhvervsdrivende er samtidig eksperter i at drive forretning på friluftsansen.

Thisted skal have format - som en moderne og livlig købstad. Thisted huser mange af Nordvestjyllands institutioner, og byen fortjener fuld opmærksomhed. Det er en gammel købstad, smukt beliggende ved fjordene, og med mange nye initiativer og projekter. Thisted skal være centrum for et stærkt og samarbejdende erhvervsliv, og byrumsoplevelsen skal styrkes

Thisted

Thisted skal have format - som en moderne købstad

Thisted er hovedby i Thy begunstiget med en række fordele. Dem bringer vi endnu mere i spil. Byen ligger midt i kommunen, og man kan på 30-40 minutter nå fra Thisted til stort set alle hjørner af kommunen. Det gør byen særdeles attraktiv for lokalisering af erhverv, kultur, uddannelse mv. Samtidig er byen begunstiget med en enestående placering på nordsiden af Limfjorden og en fin bymidte med flere af de gamle strukturer bevaret. Undersøgelser dokumenterer, at disse oplevelseskvaliteter spiller en afgørende rolle, hvad angår bosætning og turisme.

Indpendling og byens rolle i Nordvestjylland

Thisted huser ligeledes mange af Nordvestjyllands administrative, uddannelsesmæssige og kulturelle institutioner, fx ligger Sygehus Thy-Mors i Thisted. Byen samler således ikke alene Thy, men har også en funktion i forhold til de tilstødende områder. Dette spiller en rolle i forhold til byens erhvervs- og kulturliv, ligesom det kommer til udtryk i den positive nettoindpendling på 5 %, som Thisted Kommune oplever. I det store perspektiv betyder det, at der er et uforløst bosætningspotentiale i Thisted, eller sagt med andre ord: Kan vi være så attraktive på bosætnings- og oplevelseskvaliteter, at endnu flere af de, der arbejder i Thisted Kommune, også vælger at bo her?

Uddannelse, kultur og foreningsliv. Der er både nogle gode ungdomsuddannelser og mellemlange uddannelser i Thisted. Uddannelsesinstitutionerne har et godt samarbejde med foreningslivet, kulturlivet og kommunens andre bysamfund. Eksempelvis har Thisted HF etableret en afdeling, HF Cold Hawaii, i Klitmøller. Denne tankegang med at samarbejde med foreninger og lokalmiljøer kan sandsynligvis videreudvikles og bør i endnu højere grad også indbefatte erhvervslivet. Hvad angår universitetsuddannelser bør der følges op på de forsøg, der har været med at etablere samarbejder med bl.a. Aalborg Universitet om muligheder for at tage et semester i Thy.

Erhvervslivet

Erhvervslivet udtrykker gennemgående to klare ønsker: For det første et smidigt, imødekommende og effektivt samarbejde mellem kommune og erhverv og for det andet en tydelig retning og vision for, hvilken vej byrådet ønsker for Thisted Kommune, og i hvilke områder der skal sættes på hvad. Erhvervslivet påpeger, at den tryghed et klart overblik giver, er alfa og omega i et investeringsperspektiv.

Oplevelse, byrum og turisme

Thisted har en attraktiv placering ved Limfjorden og en tradition for kvalitet i arkitektur og byrum. Byens beliggenhed i en landskabsskål på den nordlige side af fjorden giver optimale klimabe-

Med byparken Christiansgave har Thisted et smukt og folkeligt parkrum midt i byen

tingelser og rig mulighed for fysisk og visuel kontakt til naturen. Relationen til Limfjorden blev styrket, da man om lagde Kystvejen og skabte Havnetorvet for nogle år siden. Der kan gøres mere for at skabe god kontakt til det åbne landskab, de to bække, der løber gennem byen og det omkringliggende marklandskab. Der er ligeledes gennem årene udviklet nogle gode by- og landskabsrum i Thisted. Christiansgave er en velanlagt og central bypark, der spiller en meget stor rolle for mange. Det er også ved Christiansgave. Kulturrummet får sine fysiske rammer med bl.a. opførelse af en ny musikskole og Plantagehuset, der rummer bl.a. værksteder og lokaler til URT. Havnetorvet er ligeledes et attraktivt sted, orienteret mod havnen og fjorden. Flere efterspørger dog et god byrum til ophold og måske udeservering i den gamle bymidte. Det kunne give en fin balance om Thisted kunne tilbyde sine gæster tre gode byrum af tre forskellige karakter: Parken, havnetorvet og intimt byrum i den tætte by.

Boligudbud

Som det er typisk for byer af denne størrelse er Thisted gamle middelalderbykerne omkranset den af villaer og parcelhusområder. Men i forhold til tilsvarende byer er der samlet set færre lejligheder (ejerlejligheder, almen udlejning og privat udlejning). Der er også samlet set et færre antal lejeboligerne i Thisted end i tilsvarende byer, og de er kun i begrænset

omfang fornyet de sidste år. Desuden få ungdomsboliger og alternative boformer til ældre. Det relativt snævre boligudbud giver muligvis unge, ældre og tilflyttere udfordringer med at finde en passende bolig. Det kan i værste fald have negativ effekt på bosætningen.

Thisted - et koncentrat af Thy

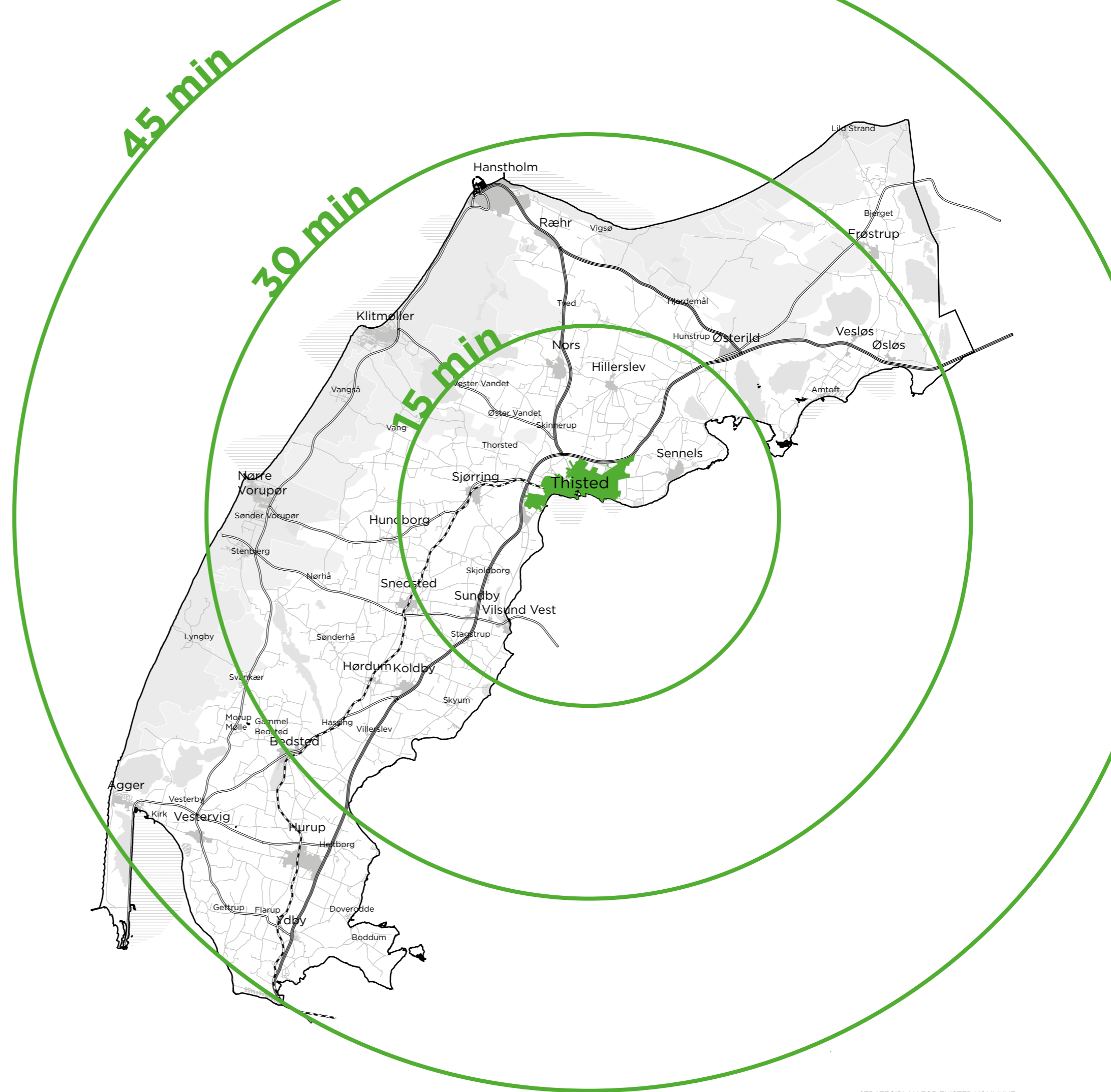
Vi skal sikre en høj standard i Thisted. De fleste af egnens turister kommer forbi Thisted, og de må gerne blive endnu længere. I Thisted skal de kunne opleve hele Thy i et kondenseret format. Man skal kunne købe Nationalparkprodukter på gågaden i Thisted og man skal nemt kunne finde information om Thy-oplevelser.

Som en del af projektet Kulturrummet opføres en ny musikskole ved Christiansgave

Central placering

Thisted's placering midt i kommunen betyder, den kan nåes for de fleste på blot 30 min. Det betyder, at hele kommunen har forholdsvis let adgang til større kulturinstitutioner, sygehuset og uddannelse.

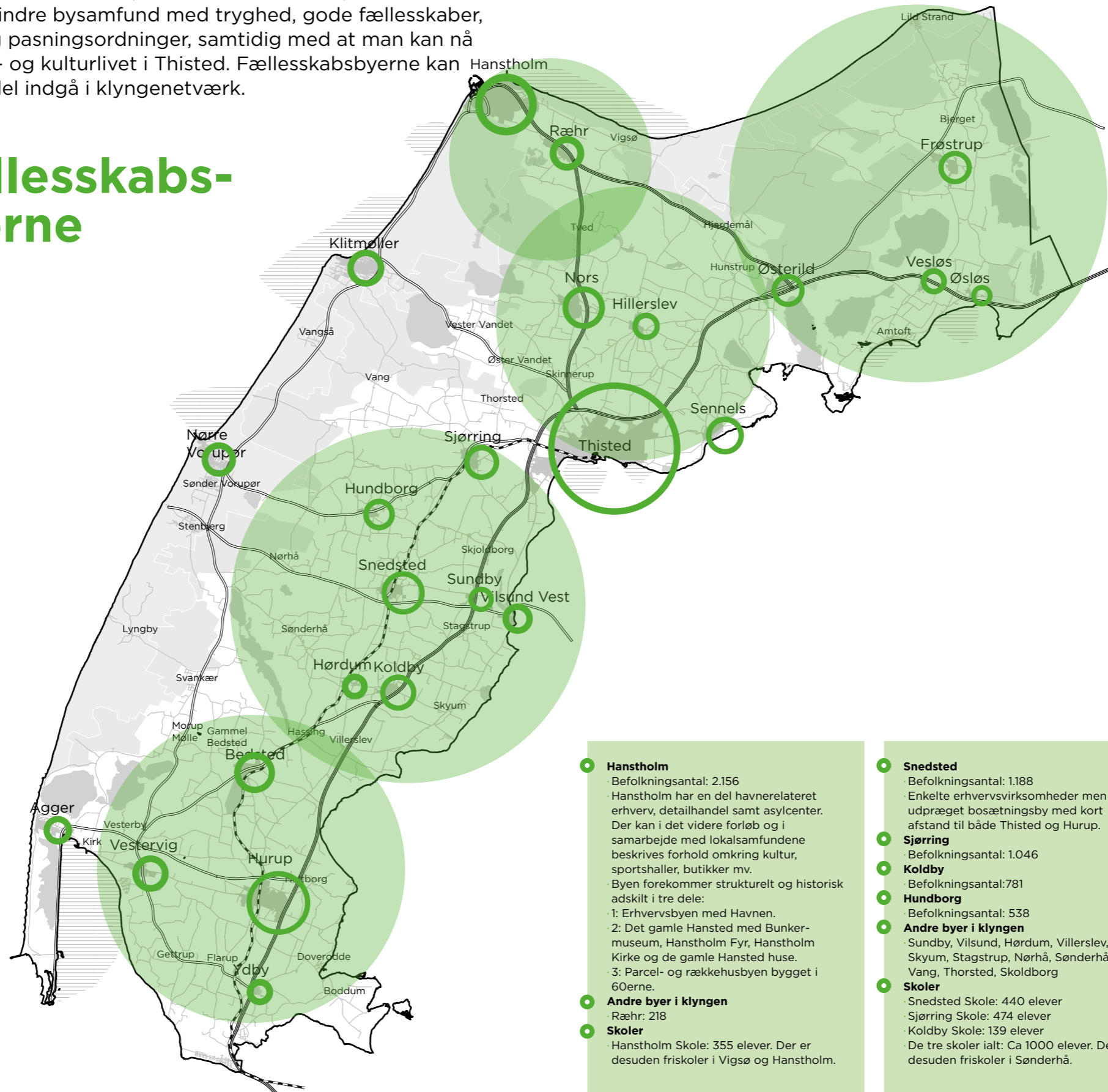

Fællesskabsbyerne er attraktive bosætningsbyer baseret på fællesskab. Her tilbydes et alternativ til bylivet i Thisted. Det er mindre bysamfund med tryghed, gode fællesskaber, skoler og pasningsordninger, samtidig med at man kan nå erhvervs- og kulturlivet i Thisted. Fællesskabsbyerne kan med fordel indgå i klyngenetværk.

Fællesskabsbyerne

- **Hurup**
· Befolkningsantal: 2.757
· En del offentlige og private arbejdspladser. Rigt kultur og fritidsliv. Samlende funktion for hele Sydthy (handel, foreningsliv mv.)
- **Vestervig**
· Befolkningsantal: 639
· Købmand. Vestervig Kirke. Aktiv borgerforening, der bl.a. opkøber huse til nedrivning og byfornyelse.
- **Bedsted**
· Befolkningsantal: 897.
- **Andre byer i klyngen**
· Ydby, Gætttrup, Boddum, Døverodde, Heltborg, Flarup, Morup Mølle,
- **Skoler**
· Hurup Skole: 550 elever
· Bedsted: 170 elever
· Vestervig: 131 elever
· Tilsammen 850 elever. Der er desuden friskoler i Ydby og Visby.

- **Hanstholm**
· Befolkningsantal: 2.156
· Hanstholm har en del havnerelateret erhverv, detailhandel samt asylcenter. Der kan i det videre forløb og i samarbejde med lokalsamfundene beskrives forhold omkring kultur, sportshaller, butikker mv.
- **Andre byer i klyngen**
· Ræhr: 218
- **Skoler**
· Hanstholm Skole: 355 elever. Der er desuden friskoler i Vigso og Hanstholm.

- **Snedsted**
· Befolkningsantal: 1.188
· Enkelte erhvervsvirksomheder men udpræget bosætningsby med kort afstand til både Thisted og Hurup.
- **Sjørring**
· Befolkningsantal: 1.046
- **Koldby**
· Befolkningsantal: 781
- **Hundborg**
· Befolkningsantal: 538
- **Andre byer i klyngen**
· Sundby, Vilsund, Hørdum, Villerslev, Skyum, Stagsstrup, Nørhå, Sønderhå, Vang, Thorsted, Skoldborg
- **Skoler**
· Snedsted Skole: 440 elever
· Sjørring Skole: 474 elever
· Koldby Skole: 139 elever
· De tre skoler ialt: Ca 1000 elever. Der er desuden friskoler i Sønderhå.

Det understreges at kortet er aldeles uforpligtende og alene ment som inspiration til klyngedannelse og netværk omkring Fællesskabsbyerne. Nogle cirkler er bevidst lavet for at skabe anledning til drøftelser. Næste skridt vil være grundigere analyser og ikke mindst drøftelser forankret i lokalmiljøerne.

- **Frøstrup / Hannæs på tværs**
· Befolkningsantal: 643
· Der er en del erhverv, byens størrelse i betragtning. Bl.a. trappefabrikanten Dolle. Gennemført byfornyelse omkring stationen og hovedgaden i 2013.
- **Andre Hannæs byer**
· Befolkningsantal: Østerild: 625, Vesløs: 342, Øsløs: 230
· Amtoft, Lild Strand, Bjergbet
· Befolkning i Hannæs ialt: Ca 2500
- **Særligt for Frøstrup/Hannæs på tværs**
· Frøstrup adskiller sig fra de øvrige fællesskabsbyer ved at være overlappende med Friluftsbym "Hannæs på Tværs".
- **Særligt for Hannæs skolen**
· Relativt lille skole med 236 elever, men særdeles stor betydning for Hannæs samfundet samt 25 km til Thisted / nærmeste skolealternativ.

- **Nors**
· Befolkningsantal: 1051
· Der kan i det videre forløb og i samarbejde med lokalsamfundene beskrives forhold omkring kultur, sportshaller, butikker mv.
- **Sennels**
· Befolkningsantal: 885
- **Andre byer i klyngen**
· Hillerslev, Tved, Kåstrup, Hjørdemål, Vester Vandet, Øster Vandet, Skinnerup
- **Skoler**
· Nors Skole: 191 elever
· Sennels skole: 110 elever
· Hillerslev 87: 391 elever
· Der er desuden friskoler i Thorsted.

Fællesskabsbyerne

• **Byerne nærmest Thisted** op til Hanstholm og ned mod Hurup og op til Hanstholm skal være attraktive bosætningsmuligheder med de fornødenheder hverdagslivet kræver. Her skal også i fremtiden være gode boliger, gode fællesskaber, børnehaver og skoler.

Mange af fællesskabsbyerne er i en samling af landsbyer der har organiseret sig i klynger og netværk, så man finder en god måde at deles om nogle af de funktioner, der med fordel kan deles. Fællesskabsbyerne er gode bosætningsbyer baseret på nærhed, fællesskab og tryghed. Fællesskabsbyerne har et godt foreningsliv, et mindre erhvervsliv og gode skole- og pasningstilbud.

Fællesskabsbyerne tilbyder et alternativ til bylivet i Thisted. Her kan man bo i et mindre bysamfund med gode fællesskaber og skoler, samtidig med at man på 20-30 minutter kan nå de større erhvervsvirksomheder og kulturinstitutioner i Thisted.

Fællesskabsbyerne har fællestræk. Her kan man regne med, at der er en god skole i cykelafstand og med god busforbindelse og cykelsti - og måske i fremtiden en el-cykelordning.

Man kan også regne med at der er dagligvarebutikker, lokalforeninger, idrætsforeninger mv. Fællesskabsbyerne er fortrinsvis beboet af helårsboere, og dermed levende bysamfund

hele året. Men fællesskabsbyerne er også indbyrdes meget forskellige, især hvad angår størrelsen.

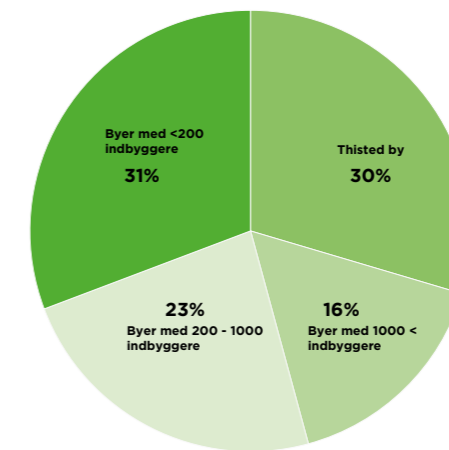
Hurup og Hanstholm markerer sig tydeligt som de to store fællesskabsbyer. Her vil naturligvis også i fremtiden være et aktivt erhvervsliv, butiksliv mv.

Dernæst følger en række store landsbyer på omkring 1000 indbyggere, som typisk allierer sig med nabobyen eller samler en klynge af små landsbyer og bebyggelser omkring sig.

De fleste Fællesskabsbyer i Thy fungerer relativt godt, og der er ikke så meget hast med at få iværksat projekter. Første og vigtige skridt er en proces, hvor der bliver drøftet bl.a. klyngedannelse, kultur, sammenhold faciliteter mv. i og med borgerne i fællesskabsbyerne. Her er det naturligvis også til drøftelse, hvorvidt man forstår sig selv som Fællesskabsby eller Friluftsbym.

Drøftelserne om klyngedannelser og om udvikling af Fællesskabsbyerne vil blive taget i forbindelse med en kommuneplanproces og fremtidig skolestruktur.

Kortet på foregående side er ment som inspiration og for at lette forståelsen omkring, hvordan fællesskabsbyerne eksempelvis kan alliere sig med hinanden. Beslutningerne beror på lokale drøftelser.

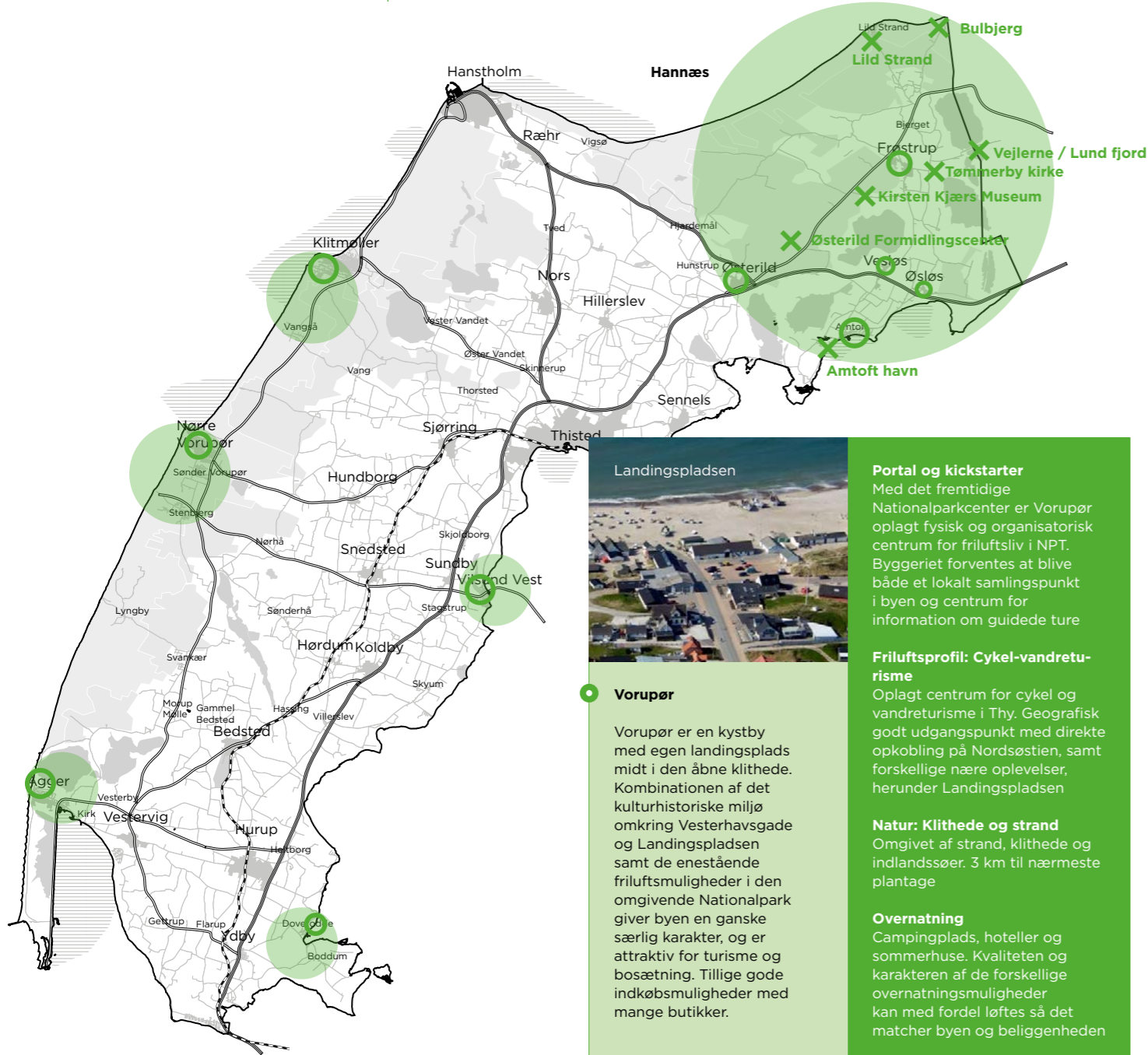
Det lokale foreningsliv danner en stærk ramme om **hverdagen** i Fællesskabsbyerne.

I fællesskabsbyerne er den lokale mobilitet vigtig. Måske kunne **el-cykler** supplere de traditionelle transportformer.

Friluftsbyerne skal som attraktive destinationer bidrage til den store fortælling om Thy og dens mangfoldige natur. Friluftsbyer befolkes og besøges af mennesker, der har truffet en beslutning om at leve et liv, hvor naturen er en væsentlig del af livet. Her har alle: Børn og voksne, fastboere og turister rig og umiddelbar mulighed for at dyrke deres friluftserier. Friluftsbyerne ligger langs kysten ved havet og fjorden.

Friluftsbyerne

Landingspladsen

Portal og kickstarter
Med det fremtidige Nationalparkcenter er Vorupør oplagt fysisk og organisatorisk centrum for friluftsliv i NPT. Byggeriet forventes at blive både et lokalt samlingspunkt i byen og centrum for information om guidede ture

Friluftprofil: Cykel-vandreturisme
Oplagt centrum for cykel og vandreturisme i Thy. Geografisk godt udgangspunkt med direkte opkobling på Nordsøstien, samt forskellige nære oplevelser, herunder Landingspladsen

Natur: Klithede og strand
Omgivet af strand, klithede og indlandssøer. 3 km til nærmeste plantage

Overnatning
Campingplads, hoteller og sommerhuse. Kvaliteten og karakteren af de forskellige overnatningsmuligheder kan med fordel løftes så det matcher byen og beliggenheden

Vorupør

Vorupør er en kystby med egen landingsplads midt i den åbne klithede. Kombinationen af det kulturhistoriske miljø omkring Vesterhavsgade og Landingspladsen samt de enestående friluftsmuligheder i den omgivende Nationalpark giver byen en ganske særlig karakter, og er attraktiv for turisme og bosætning. Tillige gode indkøbsmuligheder med mange butikker.

Hummerhuset

Klitmøller

Kystby med klar suft-identitet, stærke fællesskaber og et fortsat stigende indbyggertal.

Klitmøller har fællestræk med Vorupør men har en stærkere historie i forhold til skudebart, som den dag idag giver en oplevelse af stolthed. Fællesskabsfølelsen bæres nu videre af nye familier.

Landingspladsen er et vigtigt omdrejningspunkt for aktivitet i Klitmøller. Der er forestående planer om at anlægge en forbindelse for bløde trafikanter langs Klitmøller Å til Friskolen.

Kontakt punkt og kickstarter
Hummerhuset i Klitmøller blev bygget i 2010. Der er behov for renovering samt evt. en ny organisering, der er lokalt forankret

Friluftprofil: Surf
Bør udvikles med fokus på 1: Surf (verdensklassebetingelser også hvad angår faciliteter) 2: Skabe god tilgængelighed for bløde trafikanter samt forbindelse til Nationalparken

Natur
Strand, klithede og klitplantage. Grænser op til det fredede Hanstholmreservat. Klitmøller Å udspringer i Vandet Sø, 2 km fra derfra. Kulturmiljøet opleves som en del af landskabet

Overnatning
Relativt godt udbud af forskellige overnatningsmuligheder. Badehotellet, sommerhuse og Bed&Breakfast (og et nyt på vej). Der er ligeledes kultur for at udleje bolig via AirBnB, og der er et nyt B&B på tegnebrættet. Mangler lejeboliger

Testcenter Østerild

Hannæs på tværs

Hannæs adskiller sig fra de øvrige Friluftsbyer. Den er spredt over en række små byer og seværdigheder. Dog med Frøstrup som et centrum ift. erhverv og bosætning.

Der er mange fine seværdigheder i Hannæs som ikke er knyttet til et specifikt sted, men snarere til en fælles "Hannæs identitet". Mange landsbyer er således også allerede organiserede (se fx "Hannik" og "Check in på Hannæs")

Den spredte geografi betyder, at en samlet formidlings- og logistikfunktion er vigtig.

Portal og kickstarter
Besøgscenteret i Østerild skal formidle viden om vindenergi og om stedets natur og kulturhistorie. I et bredere perspektiv kan det måske også videreudvikles til en Portal for Hannæs, således at man herfra kan gå en tur til Kirsten Kjærs Museum, leje en cykel eller læse om Bulbjergs historie

Friluftprofil: Naturens ro og kraft
Hannæs er karakteriseret ved sin ro og sine usædvanligt gode muligheder for bl.a. fuglekigning og naturfotografering. Med det nationale testcenter for Vindenergi i Østerild danner Hannæs samtidig scene for en bæredygtig og højteknologisk anvendelse af naturens kræfter

Natur: Mangfoldig
Der er en meget varieret natur og kultur i Hannæs på tværs. Faktisk kan man her opleve mange af Thys naturtyper: Vesterhavet Limstensklinterne, Vejlerne, Limfjorden mv.

Overnatning
Bl.a. Frøstrup Kro og Shelters.

Kulturmiljø i Agger

Agger

Det er havets kamp mod landet, som præger Aggers historie. Landskabet har ændret både størrelse og karakter flere gange. Adgang til Vesterhavet og adgang til Krik vig.

Der er nogle fine kulturmiljøer i Agger, i særdeleshed De sorte huse nær klitterne og havet.

Agger er i en overgangsperiode, hvor byen er ved at genfinde sin identitet. Her sætter arrangementer som Agger Athlon og Ladywalk et vigtigt positivt aftryk.

Portal og kickstarter
Der er behov for at udvikle en tydelig portal i Agger, der samtidig kan fungere som kickstarter. Købmanden, som en gruppe lokale overtog i 2015 kan muligvis være svaret men kræver et stærkt forretningskoncept, fundraising mv.

Friluftprofil: Familievenlige events
Idrætsevents til forskellige målgrupper, fx Ladywalk og Agger Athlon. Feriecentrene har ligeledes små events og aktiviteter på programmet

Natur
Sammensat natuAgger Tange, kysten m høfderne, Krik vig, Flade og Ørum Sø

Overnatning
Agger Badehotel, Agger Tange Feriecenter, Danland, Krik Vig Camping

Forbindelsen til Limfjorden

Doverodde

Området ved Doverodde og Boddum er et fint eksempel på Limfjordslandskabet med bløde bakker, løvskov og et mere kultiveret udtryk end langs Vesterhavet.

Der er samtidig en meget rig kulturarv og historie knyttet til landskabet med gravhøjene fra bronzealderen og siden købmandsgården, der var et centrum for handel med landbrugsvarer. Man vil også her kunne opleve et nutidigt produktionslandskab med store moderne landbrug.

Boddum-Ydby spejderne er aktive i området.

Portal og kickstarter
Doverodde Købmandsgård er oplagt centrum for aktiviteter i og omkring Doverodde. Mange aktivitetsmuligheder for børn og voksne - knyttet til fjorden. Stedet eksisterer, men kan videreudvikles

Friluftprofil: Mødet ml natur og kultur
Købmandsgården er anlagt som et var centrum for handel med landbrugsvarer. Dyrkningslandskabet, dæmningen og oldtidshøjene er andre eksempler på markante kulturlandskaber. Velegnet til sejlad, cykelture og mountainbike. Landskabsfredning ved Doverkil, Ydby Skjold og Boddum Bakker

Natur
Morænebakker, en del opdyrket landbrugsland. Dog fredet landskabsforløb: Limfjorden over Dover Kit via Boddum bæk, Ydby Skjold, Dover Plantage og til de lyngklædte Boddum Bakker med Danmarks største samling af gravhøje

Overnatning
Primært endagsgæster. Primitivt herberg.

Beboere og turister i Friluftsbyerne er enige om, at de først og fremmest har valgt stedet for at være tæt på naturen, den frie luft og fordi der er masser af plads. Her er et rigt udbud af naturlegepladser, surf-spots, løberuter, jagtmarker mv.

Friluftsbyerne

Agger

Friluftsbyer er en måde at forstå og udvikle de byer, der ligger allermest attraktivt i forhold til naturen - og ofte også længst fra byliv, store skoler og arbejdspladser. Strategiplanen vil fokusere på at hjælpe byerne gennem en omstillingsproces fra "almindelige byer" til det, vi kalder "Friluftsbyer". Kort fortalt betyder det, at alt, hvad der har med adgangen til naturoplevelser og et aktivt liv, skal fylde mere, mens skoler, busruter og service skal fylde mindre. Det er en forståelsesramme, der både adresserer potentia-ler og udfordringer, men samlet giver plads til en ny type udvikling.

Vi forventer af beboere og turister i Friluftsbyerne, at de først og frem-

mest har valgt stedet for nærheden til naturen, den frie luft, god plads og et rigt udbud af naturlegepladser, surf-spots, løberuter, naturoplevelser, jagtmarker mv. Det er den type oplevelser, vi vil fokusere på at udvikle i Friluftsbyerne.

Det er en omstilling, der allerede er i gang, og som med fordel kan guides og hjælpes yderligere på vej på en måde, så ikke mindst de lokale borgere oplever tryk ved processen og kan se perspektivet for sig.

Sammenholder man med erfaringer fra vore nabolande, indeholder de småbyer, der ligger i Thys natur, et relativt stort uudnyttet erhvervs- og

Doverodde

turistpotentiale. Det er ambitionen at hjælpe det lokale erhvervsliv på vej, bl.a. ved inspiration, uddannelse, viden-deling og i særlige tilfælde tilskud til ombygninger, forretningsudvikling mv.

Udover at være til gavn for de enkelte Friluftsbyer og den helt lokale turismeudvikling, vil omstillingen (og markedsføringen af denne omstilling) styrke den store fortælling om Thy. Der er altså tale om en brand-værdi, der gerne skal virke positivt ind på den samlede bosætning i hele kommunen.

Friluftsbyerne er erhvervsdrivende er dygtige til at lave attraktive overnatningstilbud og totaloplevelser.

Friluftsbyerne er højt prioriteret i Strategiplanen. Det hænger sammen med, at vi vurderer, det kan få en meget stor effekt, ikke alene for de enkelte Friluftsbyer, men også for kommunens samlede brand og muligheder indenfor bosætning, turisme og erhverv.

Friluftsbyerne skal selv vise deres interesse og deres vilje til omstilling. Borgerne kender deres bysamfund bedst og skal bidrage til at udvikle en vision og ikke mindst at få igangsat konkrete projekter. Til det formål har vi formuleret en række kerneværdier for Friluftsbyerne. Kerneværdierne er udtryk for, Thy På forkant partnerskabets opfattelse af, hvordan en Friluftsbj udvikles, så det bidrager positivt til den samlede strategi for Thisted Kommune.

Friluftsbyerne tilbyder muligheden for et liv ved havet eller Limfjorden og med masser af muligheder for at bruge naturen til fritid og erhverv.

Stenbjerg

Havbadet, Nr. Vorupør

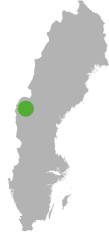

04 Internationale referencer

Hvordan er andre lykkedes med at skabe attraktive Friluftsbyer? Vi har undersøgt tre internationale cases, som alle kan beskrives som Friluftsbyer. De er helårsdestinationer med, stærke turistattraktioner og samtidig ramme om hverdagslivet for de mennesker, der bor og arbejder i byerne.

Map of Sweden - Single Color
by FreeVectorMaps.com

Fakta

- 5 landsbyer, tilbyder 31.000 sengepladser
- Åre blev i 2009 kåret som bedste skiresort i verden
- Huser i dag også Sveriges største mountainbike resort.

Åre i Sverige er et eksempel på, hvordan en vedholdende udviklingsretning gennem mange år har udviklet sig til en helårsattraktion. I Åre har nogle stærke private aktører haft vilje og kapital til at foretage de investeringer, der skulle til. Fokus på høj standard og høj kvalitet, både hvad angår faciliteterne men også i arkitektur og design har været en del af strategien.

Åre, Sverige

- **Åre er Skandinaviens** største og mest besøgte resort destination. Der er 46 skilifte fordelt ud over fem landsbyer, som tilsammen tilbyder 31.000 sengepladser. Området er hjemsted for over 1 mio skidage om året (én skidag defineres som én person, én hel dag med liftkort). Byen Åre er den største af de 5 landsbyer. Den beskrives som en storby i miniatureudgave med en bred vifte af butikker og spisesteder.

Det højeste pistepunkt findes mere end én kilometer over byens centrum. Fra det sted kan man bl.a. tilbagelægge Europas største vertikale fald. For de mere eventyrlystne er der gode muligheder for off-piste i umiddelbar nærhed til pisterne.

Det samlede område tilbyder dog forhold til folk på alle niveauer herunder forhold til børn og familier. I 2009 blev Åre kåret som det bedste ski-resort i verden af det Britiske rejsemagasinet Condé Nast Traveller.

Åre er et mønstereksempel på udvikling og udnyttelse af faciliteter med det formål at få det bedste ud af alle årstider.

Besøger man f.eks. Åre i vinterens mørkeste måneder, er væsentlige dele af pisterne oplyst af et af de mest avancerede alpine lysanlæg. Siden 1990'erne har området udviklet sig til Sveriges største mountainbike resort. Åre Bike Park åbnede i 2004. Siden

har parken været åben fra d. 1/5 til 15/10. Downhill cykling har gjort det muligt at udnytte store dele af liftanlægget og tiltrække en hel ny brugergruppe i sommerhalvåret.

I sommerhalvåret er Åre imidlertid ikke kun gearet til at køre på mountainbike. Området har også gode forhold og faciliteter til vandring, paragliding, kajak og en golfbane omkring 15 minutter fra centrum i Åre by.

Åre er i løbet af året vært for en række begivenheder bl.a. Åre Extreme Challenge i Juli. Indtil 2007 var byen vært for Jon Olsson Invitational Freeskiing Competition. I 1999 var Åre vært for UCI Mountain Bike & Trials World Championships, ligesom byen var vært for VM i alpin skiløb både i 1954 og 2007. I 2012 var Åre vært for FIS World Cup.

Åre har også været det skisportssted, Sverige har henvist til, de gange landet har budt på Vinter OL (hhv. 1984, 1988, 1992, 1994, 1998, 2002 og 2022), fordi man her som det eneste sted i Sverige finder pister, som egner sig til styrtløb på absolut højeste niveau.

Udviklingen af Åre har taget mange år. Det begyndte med anlæggelsen af jernbanen til Åre i 1882. Efterfølgende blev byen hurtigt en attraktiv destination for folk, som var betaget af den friske luft i området. De lokale kald-

te dem luftgæster (luftgäster). Den første turistinformation åbnede i 1891. Året efter åbnede den første café på toppen af Åreskutan.

I 1910 åbner Åre Bergbana og dermed den første kabelbane i Åre. Det blev starten på udviklingen af en egentlig skisportsdestination. I 1940 åbner den første træklift i Åre, i 1966 åbner Duveds Linbana, som bliver den første stolelifte i området. I 1976 åbner Kabinbana, som giver adgang til den øverste del af skiområdet. Der kom nye skilifte i 1981 (Åre Björnen), 1989 (Olympia Gonfola) og 2006 (Olympia Stoliften).

Den første restaurant, Albin Wettergren, åbnede i 1888. Det første hotel, Hotell Åreskutan, åbnede i 1895. Senere blev Albin Wettergren udvidet til hotel (Grand Hotell). Det hidtil sidste skud på hotelstammen er Copperhill Mountain Lodge, som åbnede i 2008. Hotellet er tegnet af den amerikanske arkitekt Peter Bohlin og er det eneste bjerghotel i Skandinavien, som må kalde sig Design Hotel.

Siden årtusindskiftet har de fleste initiativer i Åre-området været afstemt i henhold til en samlet vision for området. Den første vision kom i 2001 (Vision 2011), den næste kom i 2006 (Vision 2020). I 2015 blev vision 2020 opdateret med nye vækst mål frem mod 2035. De væsentligste aktører er Åre Kommune, Åre Destination og Skistar.

Åre Destination er en lokal samarbejds-, turismeudviklings- og markedsføringsvirksomhed, som ejes af virksomhederne i Åre. Det er virksomhedernes kontingent, der primært holder Åre Destination kørende.

SkiStar Group ejer og driver alpine anlæg (lift og liftkort, udlejning af ski, overnatning, skisportsbutikker mv.) i Åre, Sälen og Vemdalen i Sverige, og Hemsedal og Trysil i Norge. Virksomheden er børsnoteret og står for salg af 42% af samtlige Skipas i Skandinavien. Fra 2014 til 2015 omsatte virksomheden for 1,9 mia svenske kroner og havde efter skat et overskud på 249 mio svenske kroner (en stigning

på 54% i forhold til året før). Rundt om Skistar er der opstået og opstår der løbende følgevirksomheder.

Vision for 2020 (2035) er: "Det mest attraktive Europæiske alpine helårs destination gennem udviklingen af tre primærområder: Unikke oplevelser hele året rundt (Skistar), miljøansvarlighed (Åre Kommune), et grænseløst imødekommende Åre (Åre Destination AB) og et attraktivt livsmiljø (Åre Kommune, Åre Destination AB [og Peak Innovation]).

Hvert område i visionen følges af klare mål. Et eksempel er områdets 'unikke oplevelser hele året rundt', hvor f.eks. antallet af skidage skal øges fra 956.000 dage i 2014 til 1.5 mio i 2020, antallet af cykel dage skal øges fra 25.705 i 2014 til 50.000 i 2020.

Åre er et eksempel på, at ting tager tid eller som de selv siger - hvis man vil udvikle et område til en destination i verdensklasse er der ingen "quick fixes". Det kræver hårdt og vedvarende arbejde.

Stedet er i lighed med enhver anden udendørs- og friluftdestination et eksempel på, at den basale infrastruktur, som gør produktet (skiløb og downhill) tilgængeligt skal udvikles og være i absolut topklasse, hvis der skal sættes gang i følge-erhvervsudvikling. I dette tilfælde har Skistar og dermed én stærk aktør i tæt samarbejde med Åre Kommune været afgørende.

Sidst men ikke mindst nævnes tilgængelighed til området, som afgørende for Åre success. I dag findes der foruden tog to lufthavne i rimelig nærhed til Åre (Östersund Airport ca. 80 km og Trondheim [Vaernes] ca. 130 km). Det er ligeledes nemt at komme i bil til Åre. Fra Stockholm er 610 km, fra Göteborg 850 km og Malmö 1,100 km. Et eksempel på, hvor velorganiseret, man er, er at man gennem Skistar kan bestille en samlet pakke og dermed overnatning på vej til Åre.

Rettigheder til fotos:
www.skiunlimited.se
www.skistar.com
www.wikilovesmonuments.org

Map of Scotland - Single Color by FreeVectorMaps.com

7Stanes i Skotland er et eksempel på en meget struktureret model, hvor tilstrækkelig mange organisationer formår at gå sammen og således opnår kritisk masse til rent faktisk at skabe en markant udvikling. Det blev med tiden til det, der også kaldes en klynge. De offentlige organisationer (der svarer til Naturstyrelsen i DK) har spillet en afgørende rolle i udviklingen af 7Stanes.

7Stanes, Skotland

Fakta

- 7 centre i verdensklasse
- 600 km Mountain Bike ruter
- Ca. 500.000 besøgende om året
- Turisme i 7Stanes udgjorde 9,18 mio pund i 2007

Først satsede 7Stanes **eliten**, derefter **bredden**

7Stanes er lokaliseret i det sydlige Skotland og er Storbritanniens største Mountain Bike område. Terrænet og faciliteterne findes omkring syv centre og er i absolut verdensklasse. Stedet tiltrækker hvert år turister fra hele Storbritannien, resten af Europa og verden.

Centrene er Glentroll, Kirroughtree, near Newton Stewart, Dalbeattie, Mabie, Forest of Ae, Tweed Valley - Glentress og Innerleithen samt Newcastleton. Hvert område har fået stensulptur, som på hver sin måde er blevet symbol for det enkelte center. Skulpturerne er lavet af kunstneren Gordon Young. Der af navnet 7Stanes.

7Stanes er på nuværende tidspunkt hjemsted for 600 km ruter, som varierer fra 'let' til 'meget vanskelig'. De vanskelige spor er de mest populære. Der findes også såkaldte Action Trail områder for freestyle entusiaster, samt mulighed for at bevæge sig ud i ikke-markeret terrænet herunder "ruter" som er uden for kategori. 7Stanes blev udviklet i to faser. I første fase havde man erfarne mountainbikere for øje - de såkaldte 'early adopters'. Fokus var dermed på "produktet". Man ville tilbyde det som turister inden for mountainbike efterspørger: Udvikling af gode varierede mountainbike spor samt solid og velegnet infrastruktur,

I fase to stiller man skarpt på en udvidelse af brugerbasen. Fra da skulle 7Stanes området også kunne tilbyde faciliteter til uøvede og lejlighedsbrugere nærmere bestemt familier, skoler, kvinder og ældre. Som sådan har 7Stanes fulgt en klassisk model for udvikling af et (kvalitets)produkt til et massemarked. Visionen for fase 2 var:

"Maintain and develop the South of Scotland as a world-class mtb destination; supporting tourism and rural-based business and bringing health, wealth and enjoyment into the natural environment."

En række virksomheder er opstået i kølvandet på udviklingen af faciliteterne til mountainbike. Hertil kommer at mange eksisterende virksomheder har udviklet tilbud og faciliteter, som imødekommer mountainbikernes behov. Forretningsudviklingen har bl.a. været initieret med afsæt i hhv. Tweeddale Consortium og en undergruppe af Galloway Chamber of Commerce, som er lokale turismeudviklingskontorer.

I 2007 tiltrak 7Stanes 395.000 besøgende om året, som gjorde området til en af de 20 mest populære destinationer i Skotland. Det tal var i 2010 steget til 486.286 besøgende. Fra 2011 til 2013 lå besøgstallet på godt 500.000 om året.

I 2007 var antallet 'intermediate' køere 49%, mens 30% var 'advanced' og 8% var 'beginners' (Tourism Resources Company, 2007). 43% af de besøgende kom fra Skotland, mens 32% kom fra andre steder i Storbritannien. 5% kom fra resten af Europa og resten af verden. For 78% af de besøgende var 7Stanes den primære årsag til, at de kom til området. Mere end 1/3 overnattede mere end én nat i området.

Forbruget inden for turisme med direkte relation til 7Stanes blev i 2007 opgjort til 9,18 mio pund (3,72 mio pund bruttoværditilvækst til den regionale økonomi) eller svarende til 212 fuldtidsstillinger (Tourism Resources Company, 2007).

7Stanes projektet blev igangsat i 2001. Projektholder var Forestry Commission Scotland (det er de fortsat) i samarbejde med Scottish Enterprise, Dumfries and Galloway, Dumfries and Galloway Tourist Board, Scottish Enterprise, Borders, Scottish Borders Tourist Board, Scottish Borders Council, Dumfries & Galloway Council, Scottish Natural Heritage, Solway Heritage og Heritage Lottery Fund.

7Stanes projektet er et eksempel på en meget struktureret model, hvor tilstrækkelig mange organisationer formår at gå sammen og således opnår kritisk masse til rent faktisk at skabe en markant udvikling. Det blev med tiden til det, der også kaldes en klynge. Grundlaget er en sammenhængende infrastruktur til en bestemt aktivitet, som bliver det produkt, der i bogstavelig forstand binder områderne herunder en række småbyer sammen.

I det konkrete tilfælde har man identificeret et sammenhængende geografisk område med et særligt potentiale for udvikling af et produkt til en gruppe med en helt særlig interesse. Til det hører også at identificere og udvikle yderligere potentialer for støtteprodukter. Idag fungerer 7Stanes som et forbillede for udvikling af mountainbike turisme i hele Skotland.

7Stanes har fokus på, at udvikle deres produkt: Fantastiske Mountainbike ruter og en god infrastruktur omkring de turister.

Rettigheder til fotos: www.www.26in.fr www.craigadam.com

Map of New Zealand - Single Color
by FreeVectorMaps.com

Fakta

Hjemsted for surfing i verdensklasse

Vært for:

ASP World Qualifying Series (1995)

Billabong ASP Pro Junior Series (2003)

Billabong ASP Pro Junior Series (2006)

Der ligger ikke en særlig strategi bag surfdestinationen 7Stanes. Stedet er blevet kendt bl.a. gennem filmen Endless Summer og internationale konkurrencer.

Raglan er et eksempel på spontanitet, båret af interesser og kultur. Man har i et langt stykke ad vejen ikke gjort noget særligt for at raffinere og tilpasse området til denne aktivitet. Den udvikling, der har fundet sted, er sket uden vision og nævneværdig planlægning.

Raglan, New Zealand

- Raglan (Whainagaroa)** er en mindre by lokaliseret 43 km vest for Hamilton på New Zealands nordø. Der bor knap 3000 mennesker i byen, som de senere år har oplevet et stigende indbyggertal. I 2006 boede der 2637, i 2013 boede der 2737. De seneste opgørelser viser et indbyggertal på 3070.

Området er første og fremmest kendt for surfing og er betragtes som hjemsted for verdensklasse forhold til surfing. Inden for otte kilometer fra Raglan findes en perlerække af surfspots herunder Indicators, Whale Bay, Vortex Bay og Manu Bay. Sidstnævnte indgik som destination i den legendariske surffilm fra 1966, Endless Summer.

Det gør bl.a. området til yndet rejsemål for surfere - primært yngre mænd, hvilket bl.a. kommer til udtryk

ved, at forholdsvis billig overnatning til "backpackere" udgør en ikke uvæsentlig del af de overnatningstilbud, der findes i byen. En relativ stor del af byens turismerelaterede virksomheder udbyder forskellige aktiviteter baseret på vand.

Som noget særligt oprettede de lokale en skole i 1998 The Raglan Surf Academy. Akademiet tilbyder talentfulde unge surfere fra hele New Zealand og resten af verden adgang til almindelig skoleundervisning i kombination med elite surfundervisning. Det er attraktivt at blive optaget på Raglan Surf Academy og det er ikke alle, der kommer igennem nåleøjet.

Raglan har gennem årene været vært for en række surf-begivenheder. De to største har til dato været et ASP World Qualifying Series event i 1995, Billabong ASP Pro Junior Series (2003) og Billabong ASP Pro Junior Series (2006).

Området er imidlertid ikke kun egnet til surfing. Der er rig mulighed for bl.a. ridning, vandring, huleklatring, kajak, kitesurfing mv. Byen lægger også rum til en del kunstnere og kunsthåndværkere. Derudover findes der i sommerhalvåret en række kulturelle arrangementer. Et af de væsentlige omdrejningspunkter er musik med Soundsplash Music Festival i januar måned.

I sammenhæng betyder det, at antallet af mennesker i byen stiger til over det tredobbelte i sommermånederne (december til og med marts).

Udvikling inden for turisme og bosætning har lagt et vist pres på byen til nogen irritation og frustration for lokalbefolkningen. En forholdsvis markant periode i den udvikling var fra 2001 til 2004, hvor den New Zealandske boligboble var på sit højeste. Efterspørgslen på grunde i Raglan var så stor, at det fik priserne til at stige til over landsgennemsnittet. Mange valgte at udstykke yderligere og sælge fra. Det skabte et mindre byggeboom, som ændrede byens udseende fra luftig til noget mere tæt bebyggelse.

Det førte i 2000 til, at borgerbestyrelsen i Raglan udpegede 13 repræsentanter fra byen, som i samarbejde med embedsfolk fra kommunen skulle udvikle en plan for byen. Planen blev i perioden 2000 til 2001 til gennem en række borgermøder og workshops, som havde til formål at sikre, at indholdet stemte overens med borgernes ønsker. Under overskriften Raglan Naturally blev planen revideret i 2008.

Det mundende bl.a. ud i en fælles vision for Raglan, som er: "To generate opportunities for local employment, new business and planned growth while protecting and enhancing Raglan's unique character and diversity and having special regard for the environment."

Af planen fremgår det også, hvad borgerne ikke vil have. Tre ting fremhæves. Således ønsker borgerne ikke 1) at kommercialisere miljøet og "tæbe" området til besøgende, 2) skade eller ødelægge naturlige ressourcer og økosystemer, 3) uplanlagte aktiviteter som udnytter mennesker eller miljøet.

Siden 2001 har planen givet et overblik over borgernes ønsker til byen og dermed haft til formål at give kommunen de bedste betingelser for at planlægge og gennemføre nye tiltag i byen. Det understreges dog, at

Raglan på trods af byens størrelse er meget varieret og til tider karakteriseret ved meget forskellige synspunkter, hvorfor der ikke nødvendigvis er enighed om de konkrete forslag i planen.

Raglan er et eksempel på et område med helt exceptionelle gode forhold til surfing. Det har indledningsvis uden nævneværdig infrastruktur blevet et tilløbsstykke for surfere. Man har her ikke gjort noget særligt for at raffinere eller tilpasse området til denne aktivitet og den udvikling, der har fundet sted, er sket uden vision eller nævneværdig planlægning.

Igangsættelsen af en plan kommer relativt sent. Forløbet omkring udarbejdelsen af planen er et klassisk eksempel på, hvordan den slags kan håndteres i et moderne demokratisk bysamfund. Der er én vej frem, og det er, at spørge de folk, der bor i byen og i den forbindelse sørge for at tilrettelægge en proces, hvor alle har mulighed for at komme til orde og få indflydelse.

Planen har siden fungeret som et pejlemærke for både kommunen og befolkningen. Netop det, at alle har haft mulighed for at blive hørt bag, har skabt væsentlig mere ro og forståelse bag en række konkrete tiltag i byen.

Raglan Surf Academy er så populært at det ikke er alle der kommer gennem nåleøjet og bliver optaget.

Rettigheder til fotos: www.raglaneels.com

05 Idékatalog

Det fremtidige
besøgscenter i
Østerild ved CUBO
Arkitekter og
Møller & Grønborg
Landskabsarkitekter.

Strategiplanen Thy på Forkant realiserer vi gennem konkrete handlinger. De er her præsenteret i et Idékatalog som forskellige aktører kan tage ansvar for. Det næste skridt er at udvælge, prioritere og sætte budget og tidsramme på handlingerne og etablere en proces for dem. De handlinger, der er præsenteret i idékataloget vurderes alle som væsentlige for strategien, dog er de handlinger, der er markeret med **grønt** vurderet som indsats, der er særlige vigtige for realiseringen af Strategiplanen Thy på Forkant.

Idékatalog

De Sorte Huse, Agger

Vi har lagt et betydeligt arbejde i at indarbejde såvel værdigrundlag som konkrete indsats fra de tre brands i Strategiplanen, således at handlingerne tager afsæt i de igangværende projekter og brands. Som før omtalt er en af vores forcer i Thy, at vi med "De Tre Gyldne" allerede har stærke stedbrands: Thisted Kommune, Nationalpark Thy og Cold Hawaii.

Samtidig har vi ved at studere Åre, 7Stanes og Ragland hentet vigtige erfaringer fra udviklingen af tre højt rangerende internationale Friluftsbyer, ligesom vi har foretaget egne analyser af demografiske data og stedlige forhold i Thy.

Ikke mindst har Ambassadørerne bidraget med væsentlige input.

Den viden danner tilsammen grundlag for de forslåede handlinger til inspiration og videre udvikling.

Tema 1: Branding, erhverv og bosætning

Der er enighed om, at vi skal være (endnu) bedre til at gøre opmærksom på vore styrker og bruge det aktivt i opbygning af netværk, erhvervsindsatser, branding og markedsføring af Thy. Det gælder for turisme som for job-rekruttering og bosætning.

Indsætterne under dette tema kan eksempelvis forankres i et samarbejde mellem Erhvervschefen i Thisted Kommune, Nationalpark Thy og andre centrale parter.

1

Fælles brand I Strategiplanens Vision (side 7) antydes en mulig identitet for Thy. Denne identitet skal finjusteres og udvikles til et egentligt brand i et samarbejde mellem centrale parter. Det skal naturligvis være overbygning på De tre Gyldne (Thisted Kommune, Nationalpark Thy og Cold Hawaii). Det bemærkes, at der i hver af de tre brands allerede foreligger handlingsplaner og konkrete redskaber at tage i brug. Der er således tale om et sikre fælles strategisk retning og synergi og sikre, at igangværende indsats fuldføres effektivt.

Erhverv- og landbrug De eksisterende erhverv, Thisted Kommunes gode landbrug, fiskeri og fødevarerproduktion er vores primære livsgrundlag. Vi skal derfor forsat have fokus på at udvikle disse som en del af Thy på Forkant. De hænger sammen med de eksisterende erhvervs- og arbejdsmarkedsindsatser og fælles branding, rekrutteringsindsatsen og Golden Three Colab beskrevet herunder.

Filmsekvens Der udarbejdes en kort filmssekvens, der formidler essensen af Strategiplanen og fælles brand. Det er tanken, at filmen skal kunne anvendes af Thisted Kommune og Nationalpark Thy men i høj grad også af erhvervsvirksomheder, foreninger, m.fl. i Thy. Mål: At alle har mulighed for at bidrage til en effektiv formidling af det fælles brand.

Erhvervs-, bosætnings- og rekrutteringsindsats Det igangværende projekt Karriere på Kanten videreudvikles og opskales med fokus på følgende tre målsætninger: 1) Tæt og forpligtende samarbejder med bl.a. Aarhus og Aalborg Universitet, 2) Gennemførelse af 1:1 møder med thyboere, der er specialestuderende på universiteterne og 3) Udvikling af fælles platform mellem "Følg din natur" og Karriere på Kanten. Mål: At gøre jobs mere synlige og tilgængelige for kvalificerede ansøgere og at sikre 20 universitetsuddannede jobs i Thy inden 2020.

Golden Three Colab. En årlig tilbagevendende event, som samler en gruppe centrale parter og understøtter den løbende udvikling og implementering af Thy På Forkant. Et colab kan f.eks. køre over to dage. Deltagerne kan være virksomheder, landbrug, politikere, fagfolk, iværksættere, makers og kunstnere, fonde etc. fra relevante discipliner. Mål: Sammen at udvikle projekter, og begivenheden fungerer samtidig som mødested og accelerator.

Nationalpark Thy produkter og lokale fødevarer Fortsat udvikling og kvalificering af Nationalpark Thy produkter og produkter fra bl.a. økologiske landbrug, fx Gården Gyrop. Der er et stort potentiale og behov for at udvikle mere gastronomi baseret på de gode råvarer, der findes i området. Indsatsen kan med fordel koordineres i samarbejde med Regional Madkultur-netværket. Mål: Fordobling af omsætning indenfor 5 år.

Skolen i Nationalparken og Nationalparken i Skolen Udvidelse af det eksisterende samarbejde om at gøre det nemt for lærere at flytte klasseværelset i naturen, og at arbejde med naturen på skolen. Følgende nye indsats iværksættes: 1) Udvikling af koncept for, hvordan naturen systematisk kan integreres i som en væsentlig del af læringen i alle skoler og børnehaver i Thy, 2) Et dansk Junior Ranger koncept målrettet overbygningselever med inspiration Europarc og 3) Videreudvikling af et koncept, målrettet børn som er i Thy i sommerferien (samarbejder med Naturens Oplevelsesrum). Samarbejdende partnere: Thisted Kommunes Skoleforvaltning og Kultur- og fritidsforvaltning, Tingstrup Skole, Naturstyrelsen Thy, Museum Thy, Biologisk Forening for Nordvestjylland og Nordvest Safari. Det skal afklares, hvordan ansvaret fordeles mellem partnere.

Tema 2: Planlægning, byggeri og anlæg

Strategiplanens fysiske og planlægningsmæssige indsatser koncentrerer sig i høj grad om etablering af en ny forståelsesramme for bystrukturen i kommunen, hvor der arbejdes med de tre bytyper: Den moderne Købstad, Fællesskabsbyerne og Friluftsbysbyerne. Denne nye forståelse af kommunens sammenhæng virker ind på forskellige områder, bl.a. skolestrukturen, kommuneplanens hovedstruktur, byfornyelsesindsatserne etc. Mange af disse indsatser beskrives bedst i forhold til den enkelte bytype, og derfor har vi tildelt et tema til hver bytype. Der er imidlertid også fysiske og planlægningsmæssige indsatser der er tværgående for hele kommunen.

● **Kommuneplan** De planlægningsmæssige overvejelser og disponeringer, der fremgår af Strategiplanen ligger til grund for og integreres i den fremtidige Kommuneplan 2017.

● **Kategorisering af byer** Gennemføre borger- og interesseproces med henblik på endelig udpegning af hvilke byer, der skal udvikles som Fællesskabsbyer og hvilke som Friluftsbysbyer - samt drøfte klyngedannelse mellem fællesskabsbyerne. Drøftelsen tager afsæt i det oplæg, der er skitseret i Strategiplanen. Den endelige udpegning skal danne grundlag for Kommuneplanens Hovedstruktur og bringes i den forbindelse gennem de formaliserede borgerhøringsprocesser.

● **Vedtagelse af Skolestruktur** "Skolestruktur 2030". Kommuneplanen og klyngedannelsen mellem fællesskabsbyerne danner grundlag for fremtidig Skolestruktur, forankret i Skoleforvaltningen. Overvejelser omkring Skolestruktur blev taget op af flere interviewpersoner og fremgår af de 15 overordnede konklusioner.

● **Enkeltstående attraktioner** Udvikle Thisted Kommune som en attraktiv turistdestination med markante attraktioner. Der kan bl.a. sættes på kommunens fyrtårne i Hanstholm og Lodbjerg.

2

Tema 3: Thisted, Den moderne Købstad

Der er igennem arbejdet med Strategiplanen udtrykt klare ønsker til, hvad Thisted skal være for resten af Thy. Der er ikke mindst enighed om, Thisted både skal være noget for byens egne beboere og skabe attraktive rammer om hverdagslivet for de, der ønsker at bo i byen, ligesom Thisted som hovedstad for hele Thy skal varetage sin samlende og formidlende rolle og tilbyde et attraktivt kultur-, butiks- og erhvervsliv. I afsnittet her finder du inspiration til de konkrete indsatser, der skal iværksættes.

● **Boligplan** På baggrund af analyser af nuværende boligmasse samt modsvarende behovsanalyse af forventet beboersammensætning udarbejdes en strategi for boligudbygning og -omdannelse frem mod 2030. Boligplanen bør fx afdække, hvor der skal byfornys, renoveres eller nedrives samt eventuelle behov for nye boligudstyknings. Ligeledes bør den belyse, i hvilket omfang, der skal laves nye lejeboliger (og af hvilken kvalitet og til hvilket livsstil segment).

● **Plan for bynatur** Naturen skal naturligvis også ind i Thisted. Planen kan indbefatte stiftorbindelse, udkigspunkter, sammenhængende landskabsforløb, biodiversitet mv. Thisted ligger enestående ved bugten og i varieret terræn, hvor der flere steder er god mulighed for udkig og adgang til naturoplevelser. Med Havnepladsen er adgangen mellem bymidten og havnen forbedret. Lignende tilgængelighedsstrategier kan gennemføres i andre dele af byen, så der skabes bedre fysisk forbindelse og bedre visuelle oplevelser til naturen, både i form af Limfjorden, Thisted Bæk, Dragsbæk og det omkringliggende marklandskab. Formål: 1) Som i det øvrige Thy skal naturen bidrage til at skabe livskvalitet og oplevelser for alle. 2) mere attraktive boligområder og byrumsoplevelser i Thisted.

● **Byrums pop-up** på fx Havnetorv eller Storetorv. Tre måneder over sommeren 2017 omdannes et af de gamle torve i Thisted til et levende byrum, hvor de stærkeste brands i Thy får mulighed at sætte deres præg på rummet, samt sælge og udstille varer. Der skal sikres et særdeles højt kvalitetsniveau i både den fysiske udformning af byrummet og i formidling af eventet. Koordinatoropgaven kan evt. udbydes i konkurrence blandt de deltagende brands. Udvælgelsen af brand bør ligeledes være kvalitetsorienteret og sigte mod at indbefatte 3-5 af de stærkeste Thybrands (fx Thisted Bryghus, ELSK mfl.) samt 2-3 upcomers. En evaluering af den gennemførte pop-up danner grundlag for beslutning om permanent. Pop-uppen sponsoreres delvist via sponsorer. Formål: 1) Give borgere

og turister adgang til en intens kvalitetsoplevelse af, hvad Thy har at byde på. 2) Give nyt liv til et af byrummene i den gamle bykerne 3) Gennem en midlertidig intervention undersøge, en eventuel ny og mere permanent fremtidig udformning af byrummet.

● **Byrumsplan** Plan for opkvalificering af nuværende byrum samt evt. nye byrum. En by af Thistedes størrelse og karakter bør have 3-4 attraktive og opholdsvenlige byrum af forskellige karakter. Havnen er blevet fremhævet som et godt sted at mærke naturen og nyde den frie udsigt. Christiansgave spiller en væsentlig rolle som bypark. Flere efterlyser som supplement til parkrummet og havnerummet et intimt byrum med udeservering, læ og "købstadsoplevelse".

● **Strategi for nul-accept** af tomme butikslokaler. Samarbejdsaftale om, hvad Thisted Kommune, Handelsstandsforening mfl. gør, når der opstår tomme butikslokaler. En mulighed er at kommunen, foreninger, Nationalpark Thy eller andre lejer dem på midlertidige vilkår til en særdeles billig leje og installerer en fast udstilling om fx Nationalparken, fællesskaberne eller et andet tema, der matcher de strategiske fokusområder for Thy. En anden mulighed er omdannelse af dele af handelsgaderne til fx boliger. Formål: 1) Synliggøre naturen, Nationalparken og øvrige strategiske indsatsområder i bymiljøet i Thisted. 2) Modvirke de velkendte negative følger for bymiljøet ved at have tomme og triste butikslokaler.

3

Tema 4: Fællesskabsbyer

Fællesskabsbyerne danner ramme om det gode hverdagsliv for de, der ikke ønsker at bo i så stor en by som Thisted men gerne vil have fx skole, dagligvarebutik og ikke mindst et rigt foreningsliv og folkeligt fællesskab indenfor cykelafstand. Strategiplanen beskæftiger sig ikke så indgående med Fællesskabsbyerne som med Frilufsbyerne. Det er helt bevidst og har flere årsager. Bl.a. at de strategier, der iværksættes i Frilufsbyerne er mere uafprøvede og forandringsbehovet stort, men også at den videre udvikling af fællesskabsbyerne bedst sker i en samlet borgernær drøftelse i forbindelse med kommuneplan, klyngedannelse og skolestruktur.

● **Klyngedannelse** Proces og helhedsplansarbejde omkring landsbyernes/de fremtidige fællesskabsbyers klyngedannelse. Nogle lokalsamfund er allerede godt på vej i denne proces og kan oplagt fortsætte, det de har iværksat. Andre lokalsamfund har behov for hjælp til at komme igang. Blandt de emner, der kan drøftes i forbindelse med klyngedannelse er: Fælles identitet og/eller historie, kulturelle og sociale fællesskaber på tværs af byer, nuværende skoler og ønsker til fremtidige skoler og daginstitutioner, handelsliv, idrætshaller og andre faciliteter, infrastruktur for biler, gående og cyklister. Nærværende Strategiplan indeholder et oplæg til, hvordan en klyngedannelse kunne se ud. Det er et forslag til inspiration og drøftelse, baseret på input fra bl.a. vores interviewpersoner. Det videre arbejde beror på lokalsamfundene.

● **Lokal mobilitet** Hvis klyngedannelsen og deling af faciliteter i Fællesskabsbyerne skal virke er den lokale mobilitet vigtig. Også for dem, der ikke har bil, ældre, børn og unge. Det giver derfor mening at se på nye løsninger. Kunne fx. el-cykler, der lades op af vind-energi være en løsning?

Tema 5: Frilufsbyer

Frilufsbyer er til de mennesker, der ønsker at bebo eller besøge steder, hvor de kan være i kontakt med naturen og gøre brug af de muligheder naturen giver for Frilufsliv. Thisted Kommune ønsker at give Frilufsbyerne en særlig strategisk bevågenhed, fordi det dels vil løfte de enkelte bysamfund - og behovet og potentialet er stort.

● **Proces for udpegning og karakteristik af Frilufsbyer** Processen skal resultere i en vision for hver Frilufsby samt en prioriteret liste over ønsker til forandringer, en tidsplan og endelig en plan for finansiering. Forandringen skal selvfølgelig understøtte byens status som Frilufsby set i relation til de overordnede strategiske målsætninger for Thisted Kommune. Hvor omfattende denne proces er afhænger af den enkelte by. Således er der steder, hvor man allerede har kørt en proces. Andre steder er der behov for at starte fra bunden. Strategiplanen indeholder et oplæg til, hvad Frilufsbyerne skal kunne og hvordan de enkelte Frilufsbyer adskiller sig fra hinanden. Processen tager udgangspunkt i dette inspirationsoplæg.

● **Portaler til naturen** Udvikling og implementering af portaler til Nationalpark Thy og andre markante naturområder fra Frilufsbyerne. En portal kunne være et byggeri eller multifunktionelt kunstværk i robuste materialer, nænsomt afstemt med omgivelserne i den enkelte frilufsby. Det skal være det naturlige startsted for oplevelsen ud i naturen, og samtidig fungere som et godt opholds- og mødested i lokalmiljøet. Samarbejdspartnerne kan være Naturstyrelsen Thy, Thy Turistforening, De danske nationalparker og borger- og handelsstandsforeninger i frilufsbyerne. Udvikling af portalerne skal samtidig ses som en kickstarter for den øvrige proces omkring Frilufsbyerne.

● **Nationalparkcenter Thy** (Den første og vigtigste portal) Projektet er udførligt beskrevet i Nationalparkens Handlingsplan og i selvstændigt materiale. Nationalparkcenteret bør indgå i Strategiplanen med høj prioritet, det er en afgørende katalysator for vores brand og for udviklingen af Frilufsbyer.

● **Opkvalificering og istandsættelse af naturlegepladser** Naturlegepladserne er meget besøgte, ikke mindst de der samtidig ligger bynært og bruges af både beboere og turister. De er højt værdsatte som udflugtsmål og samtidig et afsæt for en tur længere ud i naturen. Desværre er flere

af dem nedslidte og det giver en negativ oplevelse, der præger den samlede oplevelse af vores naturområder. Det skal der gøres noget ved.

● **Stiforbindelser og afmærkninger** Udviklingen af stier og ruter skal matche "Gennemgående stier og faciliteter til ophold i naturen" i Nationalparkplan 2016 - 22 - for Nationalpark Thy, og ikke mindst er det væsentligt at stierne bidrager til at skabe en nær relation mellem Frilufsbyerne og den omkringliggende natur. Det naturlige udgangspunkt for stier og afmærkede ruter er Frilufsbyernes portaler til naturen.

● **Samlet formidlingsplatform for gode steder i Thy** Der udvikles et fysisk kort og en digital infrastruktur, der samlet formidler naturens steder, forbindelser og aktiviteter i Thy. Formidlingen bør inkludere alt fra surfspots og mountainbikeruter til stille fiskesteder, kulturarvsmiljøer og gennemgående stiforbindelser. Det fysiske kort skal have en særdels stærk grafisk linje og et prioriteret indhold - med fokus på naturen i og omkring Frilufsbyerne. Det skal på alle måder være et kvalitetsprodukt og gerne have en karakter, så folk også har lyst at hænge det op på væggen. Den digitale infrastruktur skal være en pendant til det fysiske kort, men vil sandsynligvis kunne formidle mange flere lag af informationer, og formidlet i en individualiseret form via intelligente systemer. Første skridt er derfor også at relevante offentlige og halvoffentlige aktører går sammen om at etablere et fælles robust datasæt.

● **Kulturarvsatlas Der er en utrolig rig kulturarv i Thy.** Både bygningsarv og kulturprægede landskaber fra klitplantager til gravhøje. Den er kun kortlagt i meget begrænset omfang, og det gør det svært for os at tage vare om vores fælles værdier, ligesom vi mangler et vigtigt grundlag for at forstå de udviklingspotentialer der rundt omkring. For kulturarv er ikke blot historie. Kulturarv er oplevelse, og det er dokumenteret, at der er gode penge at tjene på at få den frem i lyset.

Tema 6: Thy På forkant I/S

Til at forestå den sikre den videre ledelse af På forkant projektet kan der etableres et selskab ejet af Thisted Kommune. Det er klart, at det kræver grundige drøftelser, inden der kan indgås et forpligtende partnerskab på tværs af organisationer, og vi kan ikke forvente parterne når gennem disse drøftelser forud

● **Lejeboliger og fleksibel udlejning** Vi ved fra egne lokale erfaringer i Thisted Kommune samt fra nationale undersøgelser, at der ofte mangler attraktive lejeboliger i de attraktive kystbyer og landsbyer. Dette vil også blive gældende for Friluftsbysterne. Vi ved også, at netop denne type ejendomsinvesteringer ikke nødvendigvis kommer af sig selv, selvom efterspørgslen er der. Det skyldes dels at investorerne som oftest går efter den helt brede og sikre fællesnævner og for det andet at lånemulighederne er vanskelige. En anden udfordring er at sikre et kvalitetsniveau i lejeboligerne der matcher drømme og forventninger hos det pågældende brugersegment. Det kræver med andre ord en målrettet strategisk indsats at få etableret en boligform, der gør det lettilgængeligt for folk at være deltidsbeboere eller at slå sig ned for en tid og prøve stedet af.

● **Pakkeferier** Pakkerne skal udnytte de stedbundne potentialer i tilknytning til de enkelte kystbyer og på tværs af dem. Turene er noget særligt i nationalpark sammenhæng, fordi der er knyttet formidling på turene, som giver deltagerne en forståelse for, hvordan landskabet, naturen og kulturhistorien kan have indflydelse på hvor og hvordan de bevæger sig. Dermed målrettes turene ikke mod almindelige motionister. Målgruppen er i stedet de personer, som ønsker en helstøbt naturoplevelse sammen med at de dyrker deres foretrukne bevægelsesform. Projektet bygger videre på et arbejde, som allerede pågår i Thy Turistforening i samarbejde Nationalparkfond Thy og private aktører i området.

● **Frivillignetværket.** Fortsat udvikling af det enestående Frivillig-netværk der er bygget op i regi af Nationalpark Thy. Frivillignetværket kan komme til at spille en vigtig rolle i forhold til de omtalte Portaler til naturen.

● **Opkvalificering af overnatningsmuligheder.** Fx badehoteller, kroer, campingpladser, bedre og mere varierede shelters etc. Samlet set bør kvaliteten løfte sig, bedre og mere varierede shelters. Etc. Det er op til de enkelte virksomheder, organisationer og grundejere selv, men Thisted Kommune / På forkant partnerskabet har mulighed for at bakke rådgivning, hjælp til fundraising i fald projekterne op til kerneværdierne.

● **Kompetencestrategi** En kompetencestrategi skal bidrage til at øge kompetenceniveauet indenfor særligt væsentlige områder. Det kan fx handle om at gøre det muligt for alle slags udbydere af overnatning - nuværende og fremtidige, hvordan man geare faciliteterne til en eller flere af brugerne. Det kan også dreje sig om værksteds- og facilitatorkompetencer hos frontpersonale i friluftsbysterne. Det kræver at indsatsen koordineres mellem Thisted Kommune, Thy Turistforening og Nationalparkfond Thy.

● **Kondemnering.** Nedrivning af tomme og forfaldne ejendomme i Friluftsbysterne, heriblandt sommerhuse. Nedrivningen tjener flere formål. Dels at få fjernet specifikke ejendomme, der er i voldsomt forfald, men også et mere strategisk med at få skabt visuel og fysisk sammenhæng med naturen, således at de naturtyper der omgiver Friluftsbysterne i endnu højere grad kan mærkes helt ind i de bebyggede områder.

● **Partnerskab/selskabsstiftelse:** Drøftelse og etablering af et formelt partnerskab, herunder tilvejebringelse af eventuel startkapital samt ansættelse af programleder.

● **Ansættelse af programleder:** Programlederen skal være en sammende kraft, der kan drive processen fremad og gennemføre indsatser med konkrete resultater.

Idékataloget er inspiration til handlinger, vi kan gennemføre som et led i Strategiplanen. Handlingerne er alene nævnt ved overskrift og vi kan anvende dem til at drøfte hvilke indsatser vi gerne vil sætte igang.

Oversigt

Tema 1

Branding, erhvervsudvikling og rekruttering

Fælles brand: I samarbejde med centrale parter
Erhverv, fiskeri og landbrug: Fokus udvikling af eksisterende erhverv og fødevarerproduktion
Film sekvens: Til formidling af strategiplan og fælles brand
Erhvervs-, bosætnings- og rekrutteringsindsats: Videreudvikling af projekt Karriere på Kanten
Golden Three Colab: Årlig tilbagevendende workshop for projekter og begivenheder
Nationalpark Thy produkter og lokale fødevarer: Fortsat udvikling og kvalificering indenfor gastronomi
Skolen i Nationalparken og Nationalparken i skolen: Integrere læren om natur i dagsordenen på skoler og børnehaver

Tema 2

Planlægning, byggeri og anlæg

Kommuneplanen: Strategiplanen ligger til grund for Kommuneplan 2017
Kategorisering af byer: Udpegning af fællesskabs- og friluftsbys
Vedtagelse af Skolestruktur "Skolestruktur 2030"
Enkeltstående attraktioner

Tema 3

Thisted, Den moderne Købstad

Boligplan: På baggrund af beboersammensætning udarbejdes en boligstrategi frem mod 2030
Plan for bynatur: Naturen skal skabe livskvalitet og oplevelser i Thisted
Byrums pop-up, Vestertorv, Store- eller Lilletorv eller Nytorv: Udstilling og branding i byen
Byrumsplan: Opkvalificering af byrum i Thisted
Strategi for nul-accept af tomme butikslokaler: Handlingsplan for Thisted Kommune og Handelsstandsforening mfl.

Tema 4

Fællesskabsbyer

Klyngedannelse: Proces og helhedsplansarbejde for de fremtidige fællesskabsbyers klyngedannelse
Lokal mobilitet

Tema 5

Friluftsbys

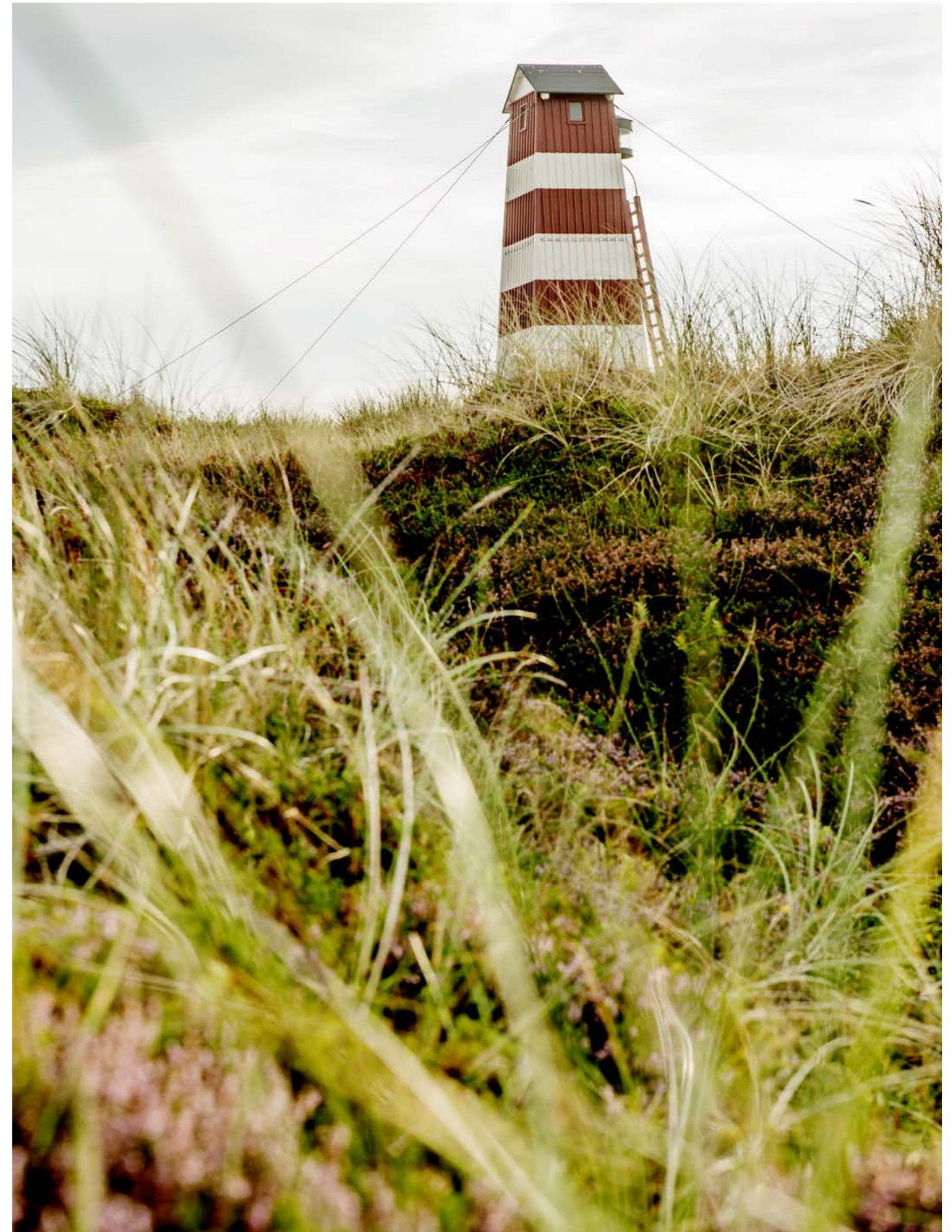
Proces for udpegning og karakteristik af Friluftsbys: Skal resultere i en vision og en prioriteringsliste for Friluftsbys
Portaler til naturen: Adgangsveje til Nationalpark Thy fra Friluftsbys
Stiforbindelser: Udviklingen af stier og ruter i overensstemmelse med Nationalparkplan 2016 - 22
Samlet formidlingsplatform for gode steder i Thy: Kortmateriale til formidling af natur, forbindelser og aktiviteter i Thy
Kulturatlant: Kulturlandskaber og bygningsarv i Thy - fredning, bevaring og videreudvikling
Lejeboliger og fleksibel udlejning: Attraktive lejeboliger i Kyst- og Friluftsbys
Udvikling af pakkeferiekoncept: Som udnytter de stedbundende potentialer i helstøbte naturoplevelser
Frivillignetværket: Fortsat udvikling af det enestående Frivillig-netværk
Opkvalificering af overnatningsmuligheder: Bedre og mere varierede overnatningsmuligheder baseret på livsstilssegmenter
Kompetencestrategi: Øge kompetenceniveauet indenfor særligt væsentlige områder
Kondemnering: Nedrivning af tomme og forfaldne ejendomme i Friluftsbys

Tema 6

Thy på forkant I/S

Selskab: Stiftelse og tilvejebringelse af startkapital
Ansættelse: Af programleder

Vi kan kun i fællesskab fastholde momentum og retning og sikre projekternes gennemførelse. Jo flere og stærkere parter vi kan engagere i udviklingen, jo stærkere står vi. Og det handler ikke blot om økonomi, det handler først og fremmest om fælles fodslag. Der indgår derfor i Strategiplanen et indledende oplæg til drøftelse af et forpligtende partnerskab.

Partnerskabet

- **Udviklingen af Thy** hviler ikke på én aktør, tværtimod er af en af vores forcer, at den hviler på flere.

Vi har de tre gyldne brands: Thisted Kommune, Nationalpark Thy og Cold Hawaii, hvoraf både Thisted Kommune og Nationalparken er partnere i nærværende Strategiplan.

Dernæst har vi en lang række særdeles aktive og kvalificerede erhvervsvirksomheder, foreninger, uddannelsesinstitutioner m.fl., De bidrager hver eneste dag bidrager til udviklingen af Thy.

En tredje gruppe interessenter er eksterne partnere i form af branché og friluftslivsorganisationer, statslige interessenter, EU interessenter og filantropiske fonde.

Strategiplanen Thy på Forkant handler ikke specifikt om fysisk planlægning, ej heller afgrænset om erhvervsudvikling eller turisme. Strategiplanen handler om en tværgående indsats, der sætter retning for udvikling af Thy.

Når der skal løftes i flok, kan det være hensigtsmæssigt at etablere en formel ramme omkring samarbejdet, ikke mindst for at sikre koordinering og fremdrift. At lade være kan gå hen at blive rigtig dyrt.

Vi foreslår derfor, at der etableres et partnerskab bestående af fire primære partnere: Thisted Kommune, Nationalpark Thy, Friends of Cold Hawaii og Thy Invest (der repræsenterer nogle af de store erhvervsvirksomheder).

Primær-partnerskabet opretter sammen en projektfond, der skal understøtte Thy på Forkant-projekter.

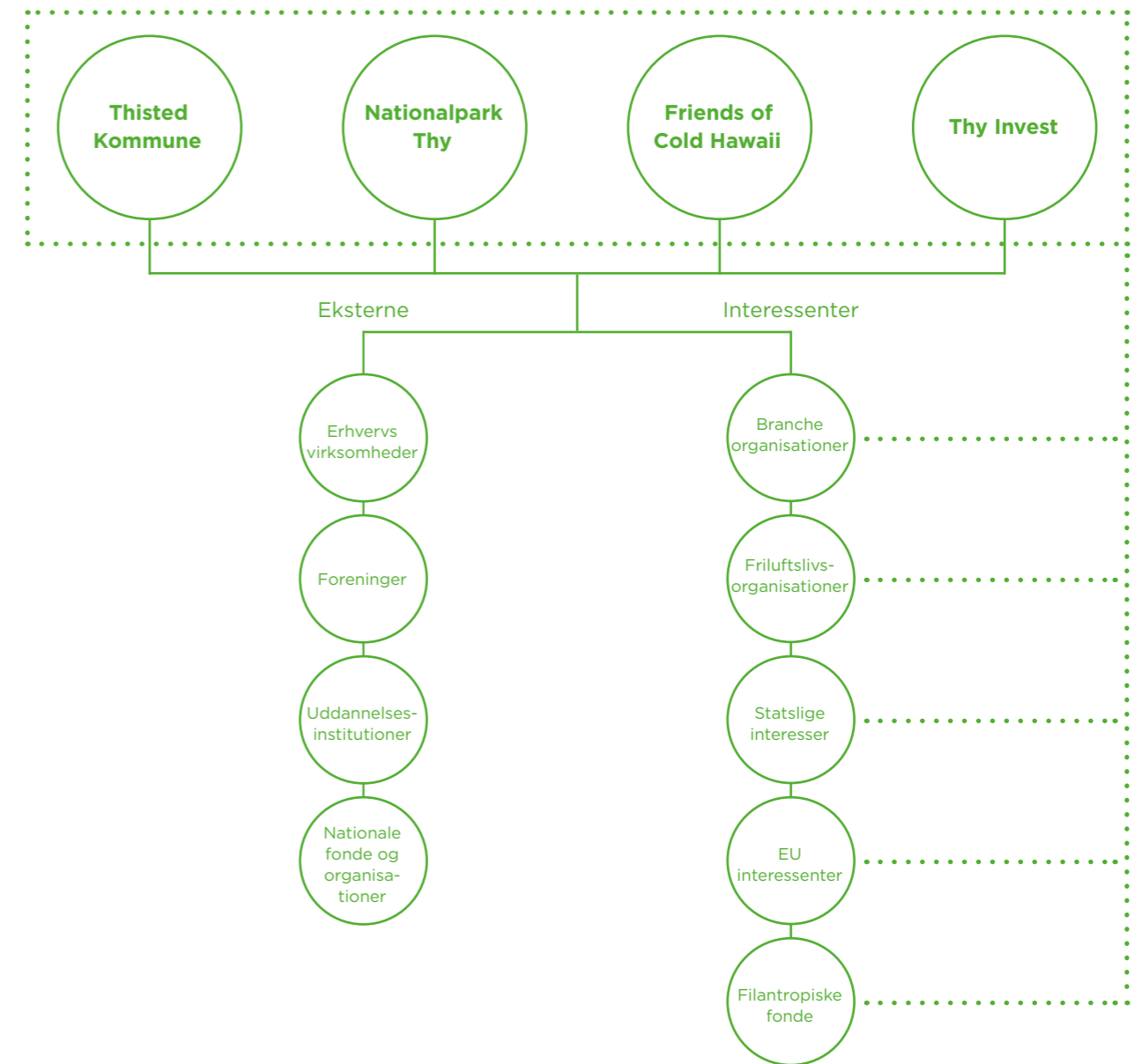
Partnerskabet sætter dagsordenen sammen. Dvs. de har i fællesskab ansvar for udmøntningen af Strategiplanen og for den løbende tilpasning, koordinering og prioritering mellem projekterne. Primær partnerskabet har således stor indflydelse.

Det er også partnerskabet, der rejser fondens startkapital efter en på forhånd aftalt fordelingsnøgle.

Fondens penge anvendes til at yde bidrag til de projekter, der etableres i lokalmiljøerne, eksempelvis i forbindelse med udvikling af Friluftsbys. Fonden har ligeledes mulighed for at yde støtte til private projekter (fx en ny fødevarer produktion, en butik eller en turistdestination) hvis de vurderer at det private projekt har en meget stor positiv indvirkning på de strategiske målsætninger i Thy på forkant. Partnerskabet kan i helt særlige tilfælde beslutte selv at udvikle og være bygherre på et projekt.

Rundt om det primære partnerskab

Primære Partnerskab

findes en kreds af særlige interessenter. De kan fx tælle specifikke erhvervsvirksomheder eller uddannelsesinstitutioner i Thy. Det vil også være oplagt med et nært samarbejde med nationale fonde og organisationer. Eksempelvis er Realdania og Friluftsrådet oplagte samarbejdspartnere. Det primære partnerskab har mulighed for at invitere en af de

særlige interessenter ind som gæstepartner i en afgrænset periode.

Det vil være oplagt om Partnerskabet ansætter en programleder til at varetage ledelse, koordinering og fremdrift af Thy På Forkant i henhold til Strategiplanen. Midlerne til en sådan ansættelse vil muligvis kunne findes ved at forene nuværende stillinger.

Det foreslåede partnerskab er en mulighed til drøftelse ingen parter har forpligtet sig på det. Det vil være optimistisk at tro, at sådan partnerskab kan etableres allerede på nuværende tidspunkt i forbindelse med Strategiplanen, det kræver grundige undersøgelser og drøftelser. Men Strategiplanen er en god anledning til at blive enige om en proces og en retning for et eventuelt partnerskab.

THISTED KOMMUNE
FØLG DIN NATUR

Strategiplan for
Thisted Kommune og
Nationalpark Thy
THY PÅ FORKANT

Projektet er gennemført som en del af den landsdækkende kampagne "På forkant" ved Erhvervs- og vækstministeriet, KL og Realdania

Publikationen er udgivet af Thisted Kommune og kan rekvireres digitalt på thisted.dk/thypaaforkant